

TREBALL FINAL DE GRAU

El personatge homosexual masculí a les teen sèries

Kilian Del Río Navarro
Grau en Mitjans Audiovisuals

CURS 2019-20

TecnoCampus
Escola Superior
Politécnica

Centre adscrit a la

Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona

Centre adscrit a la

Grau en Mitjans Audiovisuals

EL PERSONATGE HOMOSEXUAL MASCULÍ A LES TEEN SÈRIES

Memòria

KILIAN DEL RÍO NAVARRO
TUTOR: RAFAEL VENTURA
CURS 2019-20

Agraïments

Al meu tutor, Rafael Ventura, per la seva ajuda i orientació.

A la Nerea Morales per donar-me suport durant tot aquest temps.

Resum

Aquest projecte explora la integració dels personatges LGBT en les sèries juvenils, en concret els personatges homosexuals masculins. L'objectiu principal és analitzar la representació de la figura del personatge homosexual masculí adolescent en diferents sèries de ficció juvenils actuals. En primer lloc, es desenvolupa un marc teòric basat en tres apartats: les *teen sèries*, el gènere i la sexualitat i la representació de la comunitat LGBT en la televisió. A continuació, s'analitza qualitativament la representació homosexual masculina en quatre *teen sèries* utilitzant una metodologia adaptada d'investigacions prèvies. Finalment, s'estableixen les conclusions on es comparen els resultats de les quatre sèries analitzades per a discutir si el desenvolupament qualitatiu dels personatges homosexuals actuals s'està produint de la mateixa manera que l'increment quantitatiu.

Resumen

Este proyecto explora la integración de los personajes LGBT en las series juveniles, en concreto los personajes homosexuales masculinos. El objetivo principal es analizar la representación de la figura del personaje homosexual masculino adolescente en diferentes series de ficción juveniles actuales. En primer lugar, se desarrolla un marco teórico basado en tres apartados: las *teen series*, el género y la sexualidad y la representación de la comunidad LGBT en la televisión. A continuación, se analiza cualitativamente la representación homosexual masculina en cuatro *teen series* utilizando una metodología adaptada de investigaciones previas. Finalmente, se establecen las conclusiones en donde se comparan los resultados de las cuatro series analizadas para discutir si el desarrollo cualitativo de los personajes homosexuales actuales se está produciendo del mismo modo que el incremento cuantitativo.

Abstract

This project explores the integration of LGBT characters in youth series, specifically male gay characters. The main objective is to analyse the representation of the figure of the adolescent male homosexual character in different current youth fiction series. First, a theoretical framework based on three sections is developed: teen series, gender and sexuality, and the representation of the LGBT community on television. Next, male homosexual representation in four teen series is analysed qualitatively using a methodology adapted from previous research. Finally, the conclusions are established where the results of the four analysed series are compared to discuss if the qualitative development of the current homosexual characters is taking place in the same way as the quantitative increase.

Índex

Índex de figures	III
Índex de taules	V
1. Introducció.....	1
2. Marc teòric.....	5
2.1. La Televisió	5
2.1.1. La ficció televisiva	6
2.1.2. Les teen sèries	9
2.1.3. L'adolescent com audiència.....	12
2.2. Gènere i sexualitat	16
2.2.1. L'homosexualitat	18
2.3. Representació homosexual a la televisió.....	22
2.3.1. Fases de la representació.....	24
2.3.2. Els estereotips dels personatges LGBT	28
2.3.3. La prova de Vito Russo.....	32
3. Estat de la qüestió.....	33
4. Objectius	37
5. Disseny metodològic	39
5.1. Planificació del projecte	39
5.2. Desenvolupament del projecte.....	40
5.2.1. Recull d'informació	40
5.2.2. Mètode qualitatiu: anàlisi dels continguts.....	41
5.3. Viabilitat	44
5.4. Aspectes legals.....	45
6. Anàlisi i Resultats	47
6.1. Bruno Bergeron - <i>Merlí</i>.....	47
6.1.1. Fitxa tècnica de la sèrie	47
6.1.2. Aparença física.....	47
6.1.3. Caràcter	48
6.1.4. Ambient familiar	48
6.1.5. Relació amb altres personatges	48
6.1.6. Trama i arc de transformació	49
6.1.7. Estereotip.....	51
6.1.8. Altra representació LGBT en la sèrie.....	51
6.2. Eric Effiong - <i>Sex Education</i>.....	52
6.2.1. Fitxa tècnica de la sèrie	52
6.2.2. Aparença física.....	52
6.2.3. Caràcter	53
6.2.4. Ambient familiar	53
6.2.5. Relació amb altres personatges	53
6.2.6. Trama i arc de transformació	54
6.2.7. Estereotip.....	56
6.2.8. Altra representació LGBT en la sèrie.....	56
6.3. Payton Hobart - <i>The Politician</i>	57
6.3.1. Fitxa tècnica de la sèrie	57
6.3.2. Aparença física.....	57
6.3.3. Caràcter	58

6.3.4. Ambient familiar	58
6.3.5. Relació amb altres personatges	58
6.3.6. Trama i arc de transformació	59
6.3.7. Estereotip.....	61
6.3.8. Altra representació LGBT en la sèrie.....	61
6.4. Isak Valtersen - <i>Skam</i>.....	62
6.4.1. Fitxa tècnica de la sèrie	62
6.4.2. Aparença física.....	62
6.4.3. Caràcter	63
6.4.4. Ambient familiar	63
6.4.5. Relació amb altres personatges	63
6.4.6. Trama i arc de transformació	64
6.4.7. Estereotip.....	66
6.4.8. Altra representació LGBT en la sèrie.....	66
6.5. La prova de Vito Russo.....	67
6.5.1. <i>Merli</i>	67
6.5.2. <i>Sex Education</i>	67
6.5.3. <i>The Politician</i>	68
6.5.4. <i>Skam</i>	68
7. Conclusions	71
8. Bibliografia	77
Annex I.	1
Anotacions Merlí	1
Primera temporada	1
Segona temporada	3
Tercera temporada.....	5
Anotacions Sex Education	6
Primera temporada	6
Segona temporada	8
Anotacions The Politician	10
Primera temporada	10
Anotacions The Politician	12
Primera temporada	12
Segona temporada	12
Tercera temporada.....	12
Quarta temporada.....	14

Índex de figures

Fig 2.1. Esquema de la ficció televisiva.....	6
Fig 2.2. Continguts audiovisuals consumits més a Internet pels joves.....	10
Fig 2.3. Gènere dels personatges preferits.....	13
Fig 2.4. <i>Charmed circle</i>	17
Fig 2.5. Linealitat heteronormativa.....	20
Fig 2.6. Representació dels personatges LGBT - Temporada 2019/2020.....	26
Fig 2.7. Representació dels personatges LGBT - Temporada 2018/2019.....	26
Fig 2.8. Representació dels personatges LGBT - Temporada 2009/2010.....	27
Fig 6.1. Cartell de <i>Merlí</i>	47
Fig 6.2. Bruno Bergeron.....	47
Fig 6.3. Bruno i Pol despedint-se.....	50
Fig 6.4. Cartell de <i>Sex Education</i>	52
Fig 6.5. Eric Effiong.....	52
Fig 6.6. Adam declarant el seu amor a l'Eric.....	55
Fig 6.7. Cartell de <i>The Politician</i>	57
Fig 6.8. Payton Hobart.....	57
Fig 6.9. En River anima a en Payton.....	60
Fig 6.10. Cartell de <i>Skam</i>	62
Fig 6.11. Isak Valtersen.....	62
Fig 6.12. L'Isak i l'Even es desperten junts.....	65

Índex de taules

Taula 5.1. Cronograma inicial del projecte - Primera Part	39
Taula 5.2. Cronograma inicial del projecte - Segona Part	39
Taula 5.3. Tècniques per a resoldre els objectius	44
Taula 6.1. Prova de Vito Russo a <i>Merlí</i>	67
Taula 6.2. Prova de Vito Russo a <i>Sex Education</i>	67
Taula 6.3. Prova de Vito Russo a <i>The Politician</i>	68
Taula 6.4. Prova de Vito Russo a <i>Skam</i>	68

1.Introducció

El personatge homosexual masculí a les teen sèries és un treball de fi de grau que consisteix en la realització d'una anàlisi sobre la representació mediàtica de l'homosexualitat masculina en les sèries juvenils. Per tal de portar a terme aquesta anàlisi, es realitza un estudi detallat sobre com el col·lectiu LGBT és representat a la televisió, a més a més, d'un estudi sobre el funcionament de les *teen sèries*. Posteriorment, s'apliquen els coneixements adquirits en l'elaboració d'una anàlisi sobre quatre personatges masculins homosexuals de quatre sèries juvenils diferents i de nacionalitats diferents.

En aquesta anàlisi s'estudiarà amb detall les quatre *teen sèries* i s'analitzarà amb profunditat els personatges triats. Es realitzarà un estudi de l'aparença física, el caràcter, la relació amb altres personatges de l'entorn, l'ambient familiar, l'estereotip i la trama i l'arc de transformació de totes les temporades dels següents personatges de ficció:

- Bruno Bergeron de *Merli* (Espanya).
- Eric Effiong de *Sex Education* (Regne Unit).
- Payton Hobart de *The Politician* (Estats Units).
- Isak Valtersen de *Skam* (Noruega).

En afegit, es durà a terme una comparativa entre les diferents ficcions seriades i els seus personatges per a poder arribar a unes conclusions sobre com està representat el personatge homosexual masculí a les sèries juvenils actualment.

En tractar-se d'un projecte tan ambiciós, des de l'inici es va pensar que seria bona idea realitzar-ho com un treball teòric, ja que seria molt difícil tirar endavant una part pràctica del projecte. Per això, una bona recerca prèvia i una selecció adequada dels diferents personatges de ficció televisiva per estudiar han estat dos factors molt importants per a poder tirar endavant els continguts d'aquest treball.

Existeixen estudis previs, on s'han analitzat la representació mediàtica del col·lectiu LGBT en diverses produccions audiovisuals. A *Television: Technology and Cultural Form* (1975), Williams remarca la importància de la representació mediàtica de les minories, sobretot en l'etapa de l'adolescència. L'autor comenta que aquestes persones experimenten situacions que la resta no viuen, per tant busquen a la televisió la representació d'aquestes experiències per tal de sentir-se que formen part de la societat. En l'estudi d'Evans (2007), el 90% dels adolescents entrevistats van especificar que acudien als personatges LGBT de la televisió per a tractar qüestions sobre la seva pròpia identitat. Encara així, encara existeixen poques recerques que hagin abordat el tema des d'aquesta perspectiva, on aquesta investigació es complementa amb una comparativa entre diferents personatges de ficció i de diferents nacionalitats.

Així doncs, es considera primordial que existeixi una adequada representació del col·lectiu LGBT sobretot en les produccions audiovisuals televisives destinades a l'audiència més jove. Per tant, amb l'anàlisi del present treball també es vol mostrar la qualitat dels personatges homosexuals masculins en les sèries seleccionades. D'aquesta manera, conèixer quins són els errors més freqüents realitzats per la diverses ficcions seriades i així poder visibilitzar-los per tal de que no es cometin en futures ocasions.

Per tant, com s'ha comentat anteriorment, s'analitzen diferents aspectes dels personatges seleccionats per a poder comprovar la qualitat de la seva integració en la sèrie en qüestió. Però abans de començar amb l'anàlisi dels personatges homosexuals masculins, s'ha considerat oportú estudiar amb detall diferents temes.

Per aquest motiu, el marc teòric d'aquest treball de fi de grau es dissemina en tres grans blocs. Quan es va pensar la temàtica del treball, l'autor del projecte es va començar a preguntar com era el funcionament de les sèries juvenils, i com era la relació entre aquestes produccions televisives i el seu públic. Per tant, el primer bloc tracta les *teen sèries*. Seguidament, es va trobar adequat investigar el tema de **gènere i sexualitat**, ja que és un altre aspecte que es vol analitzar en el treball. Així que es defineixen termes importants en l'estudi com ara l'homosexualitat i l'orientació sexual. Per acabar el marc teòric es va considerar oportú destinar l'últim bloc del projecte a **la representació homosexual a la televisió**, on s'exposen les diferents fases al llarg del temps, els diversos estereotips LGBT existents i com funciona la prova de Vito Russo.

D'aquesta manera, aquest treball s'organitza en diferents etapes:

1. Es començarà per la recerca d'informació sobre els diferents temes i la generació d'idees per a la creació d'una anàlisi correcta dels personatges i dels programes de televisió elegits.
2. Es continuarà pel visionat de les quatre sèries juvenils.
3. Finalment, es realitzarà l'anàlisi individual de tots els visionats i l'acompanyarà una comparativa entre les quatre produccions televisives.

2. Marc teòric

2.1. La Televisió

Com menciona Lord Reith, primer governador de la BBC, els objectius principals del mitjà televisiu són informar, educar i entretenir. Amb el pas del temps aquests objectius han patit certes modificacions, prioritzant-ne alguns per davant d'uns altres, ja que actualment, els continguts generats per a la televisió se centren en l'entreteniment. Tot i això, no es deixa de banda els altres dos objectius (informar i educar), sinó que es duen a terme d'una manera més entretinguda, fusionant així alguns dels seus objectius principals (Violan, 2008).

Elena Galán (2007), en el seu llibre, explica que la televisió és un dels referents més importants per a donar a conèixer l'entorn a la societat i la defineix com "*una de les fonts d'informació més importants de l'actualitat*" (Galán 2007, p.62). A més a més, menciona les característiques més destacades del missatge televisiu, les quals es troben a continuació:

-Immediatesa: consisteix en el fet que el contingut que es transmet per a la televisió doni la sensació a l'audiència que està succeint en algun lloc.

-Espontaneïtat: es tracta de mostrar els esdeveniments d'una manera que l'espectador no cregui que ho ha presenciats abans, sinó d'una manera innovadora.

-Actualitat informativa: ofereix als televidents l'oportunitat de presenciar persones i esdeveniments reals que succeeixen arreu del món.

Pel que fa al gènere d'una peça audiovisual, consisteix a classificar el producte en diferents grups per tal de diferenciar-los entre ells. Aquesta agrupació es duu a terme mitjançant diverses característiques en comú entre les diferents produccions audiovisuals, com ara segons el seu contingut temàtic o segons l'audiència a la qual estan dirigides (Barroso, 2002). En el llibre *Com fer un programa per a televisió*, Enric Violan (2008) anomena els principals gèneres televisius que hi ha, els quals es troben esmentats a continuació:

-Informatius	-Documental	-Concurs
-Magazine	-Programa educatiu	-Ficció
-Animació	-Talk Show	-Late Show
-Reality Show	-Talent Show	-Programa religiós
-Programa musical	-Programa esportiu	-Programa especial

2.1.1. La ficció televisiva

La ficció televisiva consisteix a explicar una història inventada a l'audiència a través de la televisió. El doctor Angel Carrasco (2010), en el seu article, defineix la ficció com un "*gènere televisiu destinat a l'entreteniment de les audiències a través de la narració de relats inventats, la distribució enllaunada dels quals possibilita la seva programació en moltes diverses franges horàries de la graella*" (Carrasco, 2010, p.182).

Així doncs, la ficció televisiva es basa en l'entreteniment del públic mitjançant diferents històries no reals presentades en forma de producte enllaunat. Amb el temps s'han situat com un dels gèneres més consumits per l'audiència. Per tant, molts dels seus productes audiovisuals s'emeten en *prime time*. La ficció televisiva es realitza a través de tres formes bàsiques segons la seva estructura narrativa (Carrasco, 2010):

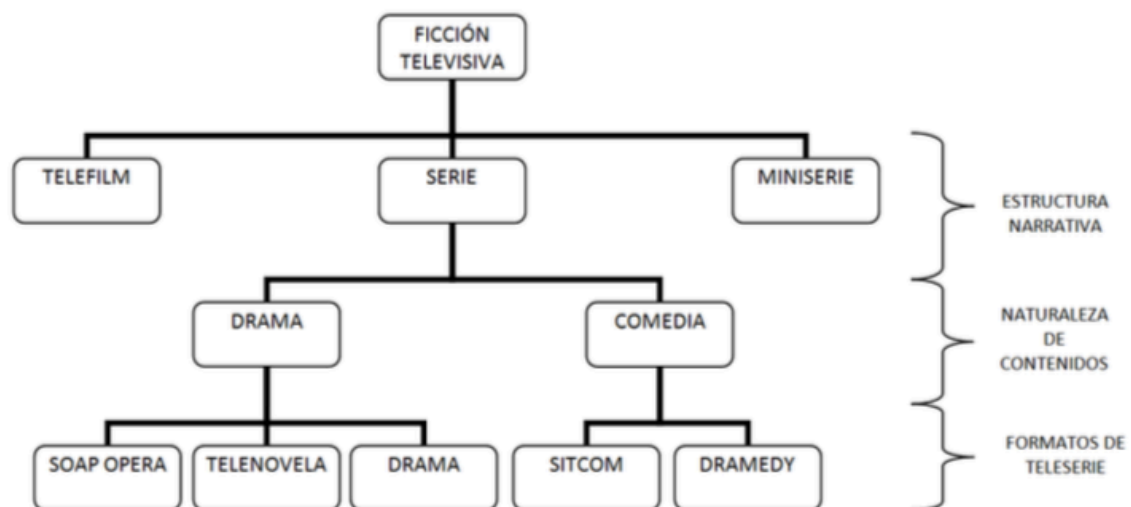

Fig 2.1. Esquema de la ficció televisiva. Font: Angel Carrasco (2010).

Com menciona Carrasco (2010) en el seu article hi ha tres maneres diferents de fer ficció a la televisió segons la seva estructura narrativa, les quals s'expliquen a continuació:

-Telefilm: Es tracta d'una pel·lícula destinada a ser emesa per televisió, en comptes d'en una sala de cinema. Igual que les pel·lícules cinematogràfiques, expliquen una història autoconclusiva, excepte aquelles que disposen de seqüeles. A més a més, aquests llargmetratges disposen d'un pressupost i d'una durada de metratge menor que les d'unes pel·lícules de cinema. És un format televisiu més emprat a la televisió americana que no pas en Europa.

-Minisèrie: Aquest format televisiu consisteix en l'emissió de relats de ficció de manera fragmentada en un nombre reduït de capítols. La minisèrie acostuma a tenir entre dos o tres episodis, els quals comparteixen una trama principal que es va resolent entre els diferents capítols.

-Sèrie: És un format televisiu molt semblant a la minisèrie. La gran diferència entre ells és la quantitat d'episodis que tenen, la sèrie tenint més episodis per temporada que l'altra. Segons la naturalesa dels continguts es poden classificar continguts dramàtics o de comèdia. Aquests últims utilitzen l'humor com a component principal per a entretenir a l'audiència, en canvi l'altre no. L'autor de l'article diferencia tres tipus de sèries dramàtiques:

-Soap Opera: S'emet diàriament a la televisió a través d'episodis d'entre 50 i 60 minuts. Acostumen a tractar temes sobre les relacions humanes mitjançant trames obertes i un repartiment coral. El target principal d'aquest tipus de sèrie són les dones.

-Telenovel·la: S'emet de manera regular a través d'episodis d'entre 35 i 50 minuts. Acostumen a tractar l'amor de manera complexa, però amb un desenllaç feliç mitjançant trames tancades i un repartiment fix. El target principal d'aquest tipus de sèrie són els adults.

-Drama: S'emet setmanalment a través d'episodis d'entre 45 i 60 minuts. Acostumen a tractar situacions no còmiques mitjançant trames autoconclusives amb alguns elements de continuïtat i amb un repartiment fix. El target principal d'aquest tipus de sèrie són els adults.

En Carrasco (2010), diferencia també dos tipus de sèries de comèdia:

-Sitcom: S'emet diàriament a través d'episodis d'entre 20 i 30 minuts. Acostumen a tractar situacions d'embolic i malentesos des d'un punt de vista quotidià mitjançant trames autoconclusives que disposen d'una narració principal acompanyada d'una altra secundària i amb un repartiment coral. Acostuma a estar dirigit a tots els públics.

-Dramedy: S'emet setmanalment a través d'episodis d'entre 50 i 75 minuts. Acostumen a tractar temes semblants als de les *soap operas*, però amb un toc d'humor. Les seves trames disposen de narracions obertes i de llarga durada amb elements de continuïtat i amb un repartiment coral. Acostuma a estar dirigit a tots els públics.

No obstant això, Schrott (2014) en el seu llibre menciona quins són els gèneres de sèries de televisió més populars, els quals són els següents:

-Drames o comèdies familiars	-Drama policial o d'acció
-Drama legal	-Misteri
-Drama mèdic	-Ciència-ficció
-Polític	-Guerra
-Fantàstic	-Horror
-Sèries d'adolescents (el qual és l'analitzat en el present treball).	

2.1.2. Les teen sèries

Les anomenades *teen series* (Mosely, 2001) són sèries de televisió de ficció que narren les vides de personatges adolescents, dirigits a una audiència juvenil (Masanet i Fedele, 2019). Fedele, Prado i García-Muñoz (2011), en el seu estudi, destaquen una sèrie de característiques que disposen totes les sèries juvenils. Els autors mencionen que aquest tipus de sèries acostumen a tenir una durada aproximada d'entre 40 i 60 minuts i són originàries de països de parla anglesa. A banda d'això, actualment les *teen series* acostumen a estar encasellades dins del gènere dramàtic o de ciència-ficció. Utilitzen normalment els mateixos escenaris, essent els més emprats l'institut o la casa del protagonista i disposen d'una àmplia estratègia transmèdia (Fedele, 2014).

Tanmateix, en el llibre *Jóvenes y ficción televisiva: Construcción de identidad y transmedialidad*. L'autora menciona més característiques bàsiques de la ficció seriada televisiva dirigida a la joventut: "*segueixen alguns paràmetres bàsics com la hipertextualitat, així com la creació d'uns personatges massa sofisticats per l'edat que tenen, la sensació de comunitat basada únicament en la pertinència a la mateixa generació, l'ús del melodrama, l'exageració de les emocions i el recurs d'utilitzar la música pop com a banda sonora*" (Lacalle, 2013, p.16). L'objectiu principal d'aquestes produccions de ficció seriades és representar la vida d'un grup d'adolescents en el seu dia a dia tractant temes típics de l'ansietat adolescent, com ara l'amistat, l'amor, el sexe i l'entrada a l'edat adulta, entre d'altres (Creeber, 2008).

Fedele (2011), en la seva anàlisi, comenta que el jovent se sent atret per aquest tipus de ficció seriada per dos motius clau:

-El primer motiu consisteix en la **identificació amb els personatges**. En concret, l'audiència juvenil entén la perspectiva dels personatges de la sèrie, ja que pateixen problemes que ells mateixos viuen en el seu dia a dia. D'aquesta manera, se senten representats i entesos, ajudant als joves a crear la seva pròpia identitat.

-El segon i últim motiu fa referència a la **compartició dels diferents esdeveniments que succeeixen a la sèrie amb la resta del món**. En un món tecnològic i digital en el qual vivim, al públic jove els atrau la idea de poder comentar i opinar sobre diferents temes a les xarxes socials. No és diferent de l'hora de comentar sobre els diferents episodis d'una sèrie de televisió.

Al viure en una societat amb un notable avenç tecnològic, cada cop més l'audiència juvenil empra menys la televisió per a consumir les seves sèries de ficció televisives preferides. Així doncs, les reproduïxen mitjançant Internet, tenint el poder de decidir que volen veure, quan i de quina manera (Galán i del Pino, 2010). D'aquesta manera, tenen menys limitacions i restriccions respecte al mitjà de comunicació tradicional, la televisió.

En un estudi que analitzen la convivència entre la televisió i Internet, Cáceres, Ruiz i Brändle (2011) realitzen una enquesta a 361 estudiants universitaris. En aquesta enquesta se'ls hi pregunta als estudiants quins continguts audiovisuals destinats a la televisió consumeixen més mitjançant Internet. Els resultats són els següents:

	Total	Hombre	Mujer
Series (completas o resúmenes)	45,8%	49,0%	45,8%
Películas (completas o resúmenes)	9,2%	8,3%	9,7%
Programas de entretenimiento (completos o resúmenes)	14,4%	11,5%	15,1%
Programación, parrilla de TV, información	17,5%	13,5%	19,7%
Contenidos deportivos	7,5%	6,3%	7,6%
Vídeos, contenidos que impacten (llamativos, graciosos, espectaculares o increíbles)	6,1%	5,2%	6,7%
Fotos, foros, información sobre personajes televisivos, blogs	7,2%	6,3%	7,6%
Noticias e información general	8,9%	7,3%	10,5%
Documentales, reportajes	5,3%	5,2%	5,9%
Otros (meteorología, música, TV digital de pago)	6,4%	7,3%	5,5%
Ninguno	3,3%	3,1%	2,5%
No sabe / No contesta	13,1%	7,3%	14,7%
TOTAL	100%	100%	100%

Fig 2.2. Continguts audiovisuals consumits més a Internet pels joves.

Font: Maria Dolores Cáceres, José A. Ruiz San Ramón i Gaspar Brändle (2011).

Com es pot veure en la imatge anterior, el nombre més gran d'enquestats, per molta diferència, han respost que els continguts televisius que més consumeixen a través d'Internet són les sèries de televisió (Cáceres, Ruiz i Brändle, 2011). D'aquesta manera, es demostra el gran ús d'Internet per part del jovent per a veure les seves ficcions seriades preferides.

Actualment, ja es llencen sèries de ficció juvenils destinades a ser visionades exclusivament en la xarxa, com per exemple, el cas de Netflix. Aquesta plataforma en línia, produeix continguts audiovisuals, alguns dels quals destinats als joves, i els publiquen a Internet. Aquest sistema es va dur a terme per diferents motius: l'ús massiu de les noves tecnologies per part dels joves, la crisi del sector audiovisual i la vaga de guionistes a Hollywood l'any 2007 (Galán i del Pino, 2010).

Paral·lelament, gràcies a Internet i les xarxes socials s'incorpora un nou tipus d'espectador més actiu. Aquesta nova audiència deixa de consumir de manera individual els productes, participant i col·laborant conjuntament creant comunitats, el *fandom* organitzat (Bellón, 2012). Com menciona Jenkins (2010), aquests seguidors de les sèries, anomenats *fans*, s'agrupen en comunitats entre altres persones que comparteixen la mateixa passió i gustos transformant "*l'experiència de mirar la televisió en una cultura participativa rica i complexa*" (Jenkins, 2010, p.112). D'aquesta manera, els *fans* més joves, interactuen entre ells utilitzant les plataformes en línia i les xarxes socials per compartir amb la resta de *fans* els seus dubtes, opinions i informació adient sobre les seves sèries preferides.

2.1.3. L'adolescent com audiència

Entenem als adolescents com a persones que es troben en l'etapa de transició entre la infantesa i l'edat adulta, que pateixen canvis tant físics, com psicològics i socials (Montero, 2006). Aquests adolescents utilitzen les *teen series*, les xarxes socials o la música, entre d'altres, per a trobar els seus ídols o models de conducta, per tal de poder construir la seva identitat (Galán i del Pino, 2010). En aquest sentit, l'etapa de la infantesa i de l'adolescència d'un individu és crucial i significativa per a la creació de la seva identitat pròpia. Així doncs, la comunicació mediàtica mitjançant les sèries juvenils poden ajudar a desenvolupar aquestes identitats en l'audiència més jove. Per tant, cal fer-ho de manera correcta i adequada (Belmonte i Guillamón, 2008).

Casetti i Di Chio (1999), en el seu llibre, mencionen dues funcions clau de com afecta el contingut audiovisual televisiu als adolescents. Per una banda, la primera funció rep el nom de **funció barda de la televisió**, la qual consisteix en el fet que la televisió faci de mirall de la societat. De tal manera, a través de diferents esdeveniments la societat es pot veure reflectida en el que està succeint a la televisió i sentir-se identificat amb el que estan veient. Per l'altra banda, també hi ha la **funció de construcció de rituals**, la qual és la funció més important que tenen els adolescents per a la creació d'una identitat pròpia. Aquesta funció "*s'exerceix mitjançant la construcció de representacions simplificades i canòniques de la realitat, d'on manlleva els valors, rituals, símbols, formes d'interacció, llocs i temps, per a restituir-los després convertits en models que cal imitar*" (Casetti i Di Chio, 1999, p.31). Així doncs, els joves mitjançant el que veuen a la televisió i les seves pròpies experiències, creen la seva identitat com a individu (García, 2011).

En l'article de Masanet i Buckingham (2015), es comenta que freqüentment es té una visió negativa pel que fa als efectes dels mitjans de comunicació respecte als adolescents. S'acostuma a etiquetar a aquests mitjans com a models de mala conducta cap a l'audiència més jove, ja que donen visibilitat a temes com la promiscuïtat o el sexe sense protecció. No obstant això, també es menciona que els adolescents acostumen a aprendre més sobre sexe i relacions a través dels mitjans de comunicació que no pas dels pares o de l'escola. Això és degut al fet que tenen més fàcil accés, i aprenen sobre aquests temes de manera entretinguda i menys moralista.

Tanmateix, Montero (2006) remarca la importància de la relació que existeix entre un adolescent i un personatge de ficció. L'autora comenta que hi ha una relació directa entre el que un adolescent veu a la ficció televisiva i com es comporta en la vida real. En alguns casos els textos ficticis poden influir en el comportament de l'audiència adolescent a través de la seducció per part del personatge fictici, la qual cosa ajuda a l'adolescent a crear la seva identitat. L'autora també menciona de quina manera l'adolescent crea la seva pròpia identitat de la següent manera:

"L'adolescent tracta de definir, de la manera més explícita possible, qui és ell mateix, i intenta fer-ho a través de totes les seves activitats, aficions, aspiracions, amors, això és, mitjançant la seva definició i autodefinició davant d'altres persones, del medi social i dels valors. Es tracta, per tant, d'una identitat de naturalesa psicossocial, referida sobretot a elements d'ideologia: valors, actituds, moral i manera de vida" (Montero, 2006, p.47).

En un estudi que es va realitzar a 464 estudiants d'últim curs d'educació secundària obligatòria per a conèixer en quins factors es fixaven els enquestats a l'hora de seleccionar el seu personatge televisiu preferit. En aquest estudi, la gran majoria d'homes van seleccionar personatges del mateix sexe com als seus personatges favorits. No obstant això, les dones també tenen una mitjana de personatges de ficció preferits homes que no pas dones (Korres i Elexpuru, 2016).

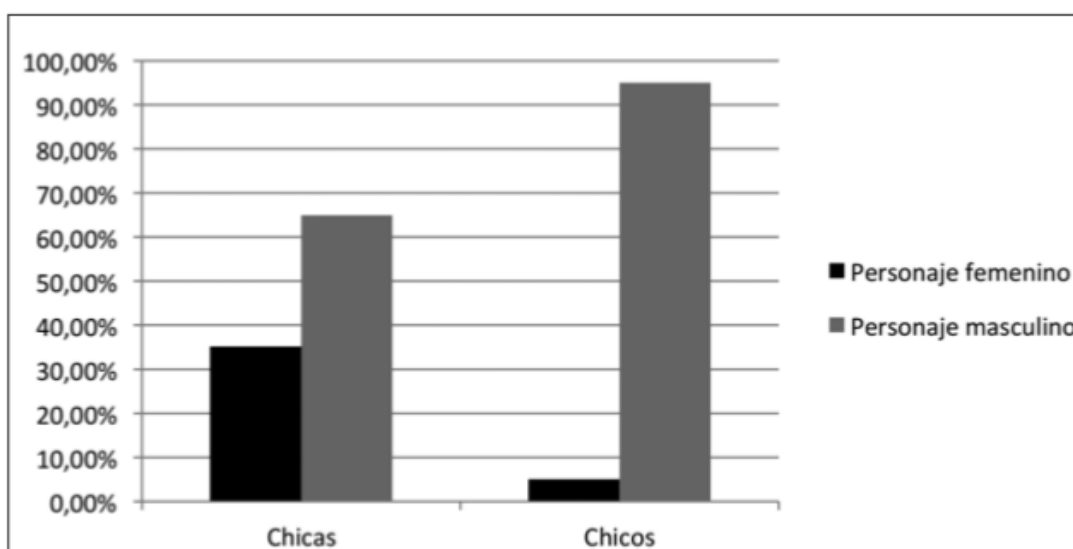

Fig 2.3. Gènere dels personatges preferits. Font: Oihane Korres i Iciar Elexpuru (2016).

Els resultats d'aquest estudi indiquen que els adolescents prefereixen personatges masculins joves i adults, és a dir, més grans que ells. També, el factor de la proximitat és un factor clau, ja que la majoria d'enquestats han triat personatges de sèries del país en el qual resideixen. Per tant, cal destacar la proximitat cultural com a element atractiu dels personatges de ficció. Tanmateix, els adolescents valoren més aspectes del caràcter del personatge com ara l'humor o la personalitat que no pas el físic per a triar el seu personatge preferit (Korres i Elexpuru, 2016).

No obstant això, Korres i Elexpuru (2016) mencionen quins són els motius principals pels quals els adolescents s'identifiquen amb els seus personatges televisius preferits. Els factors més rellevants es troben esmentats a continuació:

1- Similitud amb el personatge: Consisteix a tenir aspectes comuns entre l'espectador real i el personatge fictici, per tal que el primer es vegi reflectit en les experiències que viu el personatge dins de la ficció seriada. Aquests aspectes comuns poden ser tan físics com aspectes de caràcter.

2- Identificació aspiracional: En aquest factor, l'adolescent pren al seu personatge televisiu favorit com a model de conducta. D'aquesta manera, l'espectador pretén ser o semblar-se al màxim al personatge en qüestió i al seu estil de vida.

3- Empatia amb el personatge: Tracta de mostrar a l'audiència esdeveniments que ells puguin viure en primera persona. Així doncs, els adolescents entenen i comprenen millor al personatge, ja que ells han viscut els mateixos problemes. En compartir sentiments l'audiència adolescent sent empatia pel personatge.

4- Interacció parasocial: El darrer motiu consisteix en la creença o desig, per part de l'adolescent, en tenir una relació real amb el seu personatge preferit. Els adolescents volen sentir-se més propers o senten admiració o atracció física pels seus personatges preferits, així doncs s'imaginen com seria pertànyer al seu món mitjançant una relació d'amistat o amorosa amb el personatge.

Relacionant-ho amb el tema prèviament comentat sobre el *fandom* organitzat a l'apartat de les *teen sèries* (2.1.2), els adolescents són els més propensos a crear fòrums en línia per comentar o crear contingut addicional sobre les seves ficcions seriades preferides. En l'article de Masanet i Buckingham (2015) es fan una sèrie de preguntes a diversos membres d'un fòrum en línia de la sèrie juvenil anglesa *Skins*. S'obtenen diferents resultats sobre els diferents tòpics que plantegen. Els enquestats generalment comenten que encara que la *teen sèrie* disposa de certa autenticitat, saben perfectament que els continguts que estan consumint es tracta de ficció, és a dir, que no és real. No obstant això, coincideixen que es tracten temes que se senten identificats i problemes que ells mateixos han viscut o estan vivint, com ara la pèrdua de la virginitat o esdevenir obertament homosexual davant la societat.

Pel que fa a aquest segon tema, alguns enquestats mencionen que ser homosexual no es tracta d'una elecció personal i que aquestes sèries juvenils haurien de fer sentir-se a l'audiència més jove orgullosos de ser homosexuals en comptes de viure reprimits. A més a més, en aquest article es menciona que quan apareix algun personatge homosexual en una sèrie juvenil, les coses més freqüents per part de l'audiència són: comentar i investigar si l'actor que interpreta al personatge és també homosexual i vincular la ficció amb la realitat observant la connexió existent entre l'argument i experiències pròpies viscudes o connectar-ho amb algun conegut que sigui homosexual.

Així doncs, cal remarcar que sobretot els adolescents necessiten una adequada representació en els continguts audiovisuals televisius, ja que es troben en una etapa de creació de la seva pròpia identitat. En buscar models de conducta en les sèries de televisió, pot ajudar a l'audiència juvenil a encaminar-se a actuar de certa manera en la societat. Així doncs, una bona representació de les minories en la televisió, com ara el col·lectiu LGBT o persones no caucàsiques, és essencial per a una millora en la integració social.

2.2. Gènere i sexualitat

Com mencionen Mejía i Almanza (2010) la identitat sexual fa referència al sentiment psicològic i l'autopercepció de ser home o dona. La identitat sexual dels éssers humans està formada per tres elements clau (MacCulloch i Feldman, 1977):

1- Identitat morfològica: És la identificació que té una persona en néixer per a sentir-se com a home o com a dona.

2- Comportament del rol genèric: Es tracta del comportament sexual que té un individu, els quals poden ser de masculinitat o feminitat. Així doncs, consisteix en l'acceptació o identificació del que la societat considera propi d'un sexe o d'un altre (Mejía i Almanza, 2010).

3- Orientació sexual: Consisteix en l'atracció emocional, sentimental i afectiva cap a altres persones. Dins d'aquest concepte es divideix a les persones segons el gènere de la persona per la qual té atracció. Així doncs, quan una persona té atracció cap a una altra persona del sexe oposat seria descrit com a heterosexual. En canvi, si una persona se sent atreta cap a persones del mateix sexe, se li denomina homosexualitat. Hi ha persones que senten atracció tant com persones del mateix sexe com del sexe oposat, aquestes persones se'ls denomina bisexuals. No obstant això, existeixen altres orientacions sexuals, com ara els pansexuals, intersexuals, transsexuals i intergenèrics (Mejía i Almanza, 2010).

Butler (2007) comenta que en la societat actualment existeixen unes normes de gènere establertes, i aquestes marquen el que està socialment acceptat o no respecte a la sexualitat i al gènere. Gayle Rubin (1984) va crear un diagrama anomenat *charmed circle* (Fig. 2.4.) per a mostrar el que està permès sexualment en la societat i que en quant més s'allunya del socialment acceptat, es crearà una mala imatge des del punt de vista social.

D'aquesta manera, Rubin (1984) amb l'anomenat *charmed circle*, volia fer veure com diferents temes relacionats amb la sexualitat són vistos des de la societat. Així doncs, mostra que socialment està més acceptada, i per tant, se'ls veu d'una manera més correcta a persones heterosexuales, parelles casades, i/o persones que tenen relacions sexuals amb persones del mateix rang d'edat, entre d'altres. En canvi, la societat menysprea aquells que són considerats homosexuals, que són solters, i/o persones que practiquen actes sexuals amb altres persones amb una diferència d'edat notable, entre d'altres.

Fig 2.4. *Charmed Circle*. Font: Gayle Rubin (1984).

2.2.1. L'homosexualitat

La comunitat LGBT agrupa a aquelles persones que les seves orientacions sexuals i identitats de gènere són diferents a les "cisheteronormatives". Així doncs, com bé denominen les seves sigles, aquesta agrupació representa als següents col·lectius: lesbianes, gais, bisexuals i persones trans. Encara que algunes organitzacions incorporen la lletra "I" en el nom de la comunitat LGBTI, per a integrar a les persones intersexuals. Com expliquen Mejía i Almanza (2010) aquests col·lectius es van agrupar en una comunitat a finals del segle XIX per a lluitar pels seus drets, la qual encara continua avui en dia.

Com s'ha comentat anteriorment, les persones homosexuals formen part de la comunitat LGBT, concepte clau per al desenvolupament del present projecte. L'homosexualitat consisteix en l'atracció sentimental i desig sexual dirigit a persones del mateix sexe. D'aquesta manera, tant els homes com les dones poden ser denominades homosexuals. Així i tot, en moltes ocasions la paraula homosexual s'empra per a fer referència a l'homosexualitat masculina. Les dones que se senten atretes per altres dones reben també el nom de **lesbianes**, mentre que als homes que tenen desig sexual per altres homes també se'ls anomena **gais**.

L'homosexualitat durant molts anys va ser considerada com a una patologia mental. No va ser fins que l'any 1973 l'American Psychiatric Association va declarar el contrari. Però no va ser fins a 1990 quan l'assemblea general de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) va eliminar l'homosexualitat de la seva llista de malalties psiquiàtriques. Tot i que la visió de la ciència va deixar de considerar aquestes persones com a anormalitat, en alguns països del món, molts homosexuals no gaudeixen de les mateixes condicions que els heterosexuals davant la llei. Tanmateix, en alguns països segueix sent il·legal mantenir relacions homosexuals, la qual cosa està penada amb sentència de presó i en alguns països amb pena de mort (Tapia, 2012).

Tot i que cada cop la integració de les persones homosexuals a la societat està més acceptada, segueix havent-hi discriminació al col·lectiu. Aquesta discriminació ve donada, en la majoria dels casos, acompanyada d'odi i violència, tant física com verbal.

Aquest terme rep el nom d'homofòbia. Tapia (2012) en el seu estudi ho defineix de la següent manera:

"L'homofòbia pot ser definida com la por, l'aversion, o l'odi irracional cap als homosexuals i per extensió, a tots els que manifesten una orientació sexual o identitat de gènere diferent de la dels patrons heteronormatius. Consisteix en un problema social i polític dels més greus i que varia en intensitat i freqüència, de societat en societat." (Tapia, 2012, p.21).

Aquesta homofòbia, que es manifesta en forma de violència directa, s'arrela en les nostres societats mitjançant diverses formes de violència cultural. Amb la finalitat de posar en evidència aquesta violència cultural dirigida cap a les persones que no són heterosexuales, alguns acadèmics han desenvolupat el concepte d'heteronormativitat.

2.2.1.1. Heteronormativitat i homonormativitat

Segons Warner (1991), l'heteronormativitat es tracta d'un concepte que idealitza la sexualitat heterosexual socialment i culturalment com a superior a la resta. Certament, es mostra l'heterosexualitat com a l'única orientació sexual vàlida, natural i correcta. Idealitzant, d'aquesta manera, l'heterosexualitat, convertint-la en la sexualitat que a tothom li agradaria tenir. Convé destacar que en mostrar l'heterosexualitat com a superior, silencia i margina a totes aquelles altres sexualitats que no comparteixen les mateixes característiques, mostrant-les com a dèbils i no vàlides. És així com es crea una diferenciació important entre les persones pertanyents a diferents sexualitats: a uns mostrant-los d'una manera privilegiada, mentre que als altres se'ls tracta d'una manera més excloent i artificial (Ventura, Guerrero i Heras, 2019).

Per altra banda, Brown (2012), també menciona en el seu article un altre concepte que cal remarcar: l'homonormativitat. De la mateixa manera que el concepte d'heteronormativitat, es basa a fer una diferenciació social, però aquesta vegada entre les pròpies persones homosexuals. Així doncs, culturalment premia a aquells homosexuals que tenen una conducta més viril i masculina, és a dir, més semblant a l'estereotip de mascle heterosexual. En canvi, menysprea a aquells homosexuals que tenen una actitud diferent considerada de caràcter més femení. En efecte, es crea una

distanciació dins dels mateixos gais mostrant a uns membres del col·lectiu com a superiors tan sols pels seus actes (Ventura, 2016).

Ventura (2018) en el seu estudi incideix sobre la linealitat heteronormativa (Fig 2.5.), on es mostra clarament el socialment acceptat per a un individu des d'una perspectiva heteronormativa. Aquesta linealitat heteronormativa es basa en cinc components:

- L'orientació sexual (heterosexual, homosexual, bisexual...).
- El sexe biològic (mascle, femella i intersexual).
- La identitat de gènere (home, dona, persones trans...).
- L'expressió de gènere (masculí, femení, queer...).
- Els rols de gènere. (home com a masculí, dona com a femení...).

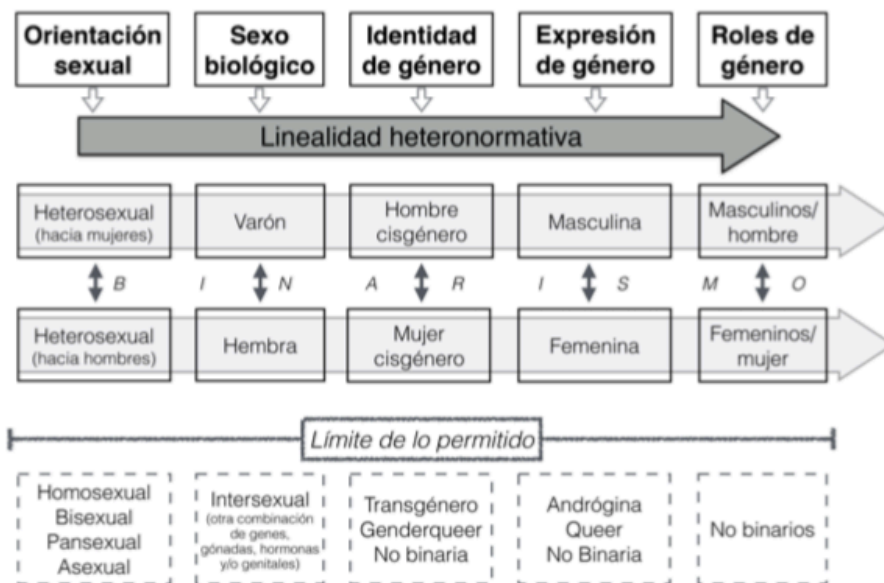

Fig 2.5. Linealitat heteronormativa. Font: Rafael Ventura (2018).

En definitiva, l'heteronormativitat accepta per tant, solament aquells individus que se sentin atrets sexualment cap al sexe contrari al seu, és a dir, els heterossexuals (orientació sexual), que en néixer tinguin els òrgans reproductors distintius d'un mascle o d'una femella (sexe biològic), que s'identifiqui com a home en el cas de ser mascle o dona en el cas de ser femella (identitat de gènere), que exterioritzi la seva identitat de manera masculina en el cas dels homes o de manera femenina en el cas de les dones (expressió de gènere) i actuï socialment com a home en el cas dels mascles o com a dona en el cas de les femelles (rols de gènere). En conseqüència, invisibilitza i margina tots aquells individus que no compleixen amb tots aquests requisits tractant-los d'anormals, ja que estarien fora dels límits del permès (Ventura, 2018).

2.3. Representació homosexual a la televisió

En la societat en la qual vivim s'acostuma a classificar als éssers humans entre diferents grups per tal de diferenciar-se els uns dels altres. La primera classificació que reben les persones es duu a terme fins i tot abans de néixer: quan es descobreix quin òrgan reproductor disposa la persona en qüestió, i així basant-se en els seus genitals se'l classifica com un ésser humà del sexe masculí o del sexe femení. En aquesta societat, majoritàriament, heteronormativa, els genitals assignats a cada persona no només classifiquen a les persones entre homes o dones, sinó que també es vinculen al comportament social i al desig sexual (Butler, 2007).

Pel que fa al tema de la sexualitat no hi ha confirmació exacta de si és estable durant tota la vida o no, ja que diferents acadèmics tenen visions totalment oposades respecte a aquest assumpte. Per una banda, Maccio (2011) defensa clarament que les preferències sexuals de cada individu vénen donades des del seu naixement, i aquestes no varien al llarg de la seva vida. En canvi, per altra banda, Diamond (2008) opina que l'orientació sexual de cada persona pot anar canviant o evolucionant durant la vida de la persona segons les seves vivències.

Addicionalment, aquest treball es basa en els LGBT Media Studies (estudis LGBT dels mitjans de comunicació), el qual consisteix a fer una anàlisi de com és la representació de les persones LGBT dins dels mitjans de comunicació (Lee, 2008). Ventura (2018), en la seva tesi doctoral afegeix que *"encara que la major part de la producció se centra a explorar com es construeixen i reproduïxen en els mitjans de comunicació les identitats "gais", "lesbiana", "bisexual" i/o "persones trans", aquest camp d'investigació no restringeix el seu interès únicament a les categories identitàries LGBT sinó que busca explicar qualsevol mecanisme que permeti repensar la realitat des de fora dels marcs normatius de la societat heteronormativa"* (Ventura, 2018, p.01).

Per a parlar sobre la representació de l'homosexualitat en la televisió, cal tenir clar un simple concepte: el *queerbating*. A continuació, Ventura, Guerrero i Heras (2019) el defineixen de la següent manera:

"El *queerbating* és una pràctica dels productes de ficció on es presenta, o simplement s'insinua, una relació sexe-afectiva entre personatges del mateix sexe. No obstant això, la característica principal del *queerbating* és que la inclusió de trames o personatges LGBTQ en les narratives de ficció sol respondre a estratègies de *màrqueting pinkwashing* dirigides a aparentar ser inclusius (*gai-friendly*) i a atraure l'audiència LGBTQ" (Ventura, Guerrero i Heras, 2019, p.143).

Ventura (2016) en la seva investigació declara que la recepció dels continguts homosexuals en la ficció televisiva es pot analitzar des de dos punts de vista diferents. El primer estaria format per l'audiència heterosexual, mentre que el segon el compondrien membres del col·lectiu LGBT.

Per una banda, respecte a una investigació sobre el primer punt de vista, confirma que la introducció de personatges homosexuals als medis comunicatius afecta directament a com l'audiència heterosexual interactua socialment amb persones homosexuals. Els resultats de l'estudi mostren que l'audiència que rep als personatges homosexuals positivament, després rep de manera més favorable als membres del col·lectiu, disminuint els prejudicis i la LGBTQfòbia (Bonds-Raacke, Cady, Schlegel, Harris i Firebaugh, 2007). Com menciona Pindado (2005) en el seu article, alguns espectadors heterosexuals en veure la pel·lícula de *Philadelphia* deixen de banda els seus sentiments pels homosexuals, i empatitzen amb la representació positiva del protagonista, creient que aquest és tractat injustament. En canvi, aquells que reben de manera negativa els personatges LGBT dins de la ficció, mostren una actitud nociva davant de persones que tenen una orientació sexual diferent de la seva (Bonds-Raacke, Cady, Schlegel, Harris i Firebaugh, 2007).

Per l'altra banda, respecte a una anàlisi sobre el segon punt de vista, confirma que la representació de personatges LGBT als mitjans comunicatius afecta positivament socialment als membres del col·lectiu. Aquests disposen de diferents referents i models de conducta per a diferents situacions vitals, com ara la famosa sortida de l'armari. Així doncs, les persones homosexuals se senten identificades en la televisió amb aquests personatges, els quals poden causar inspiració, consol i honorament. A més a més, aquest grup se sent inclòs dins de la narrativa i representats davant de la societat. Tanmateix, aquests referents positius que els representen a la televisió tenen un impacte clau en la societat per a fer front a la intimidació i disminuir el grau d'assetjament i rebuig que

pateix el col·lectiu en el seu dia a dia (Gomillion i Giuliano, 2011). També, aquests models de conducta poden servir d'inspiració per a formar-se una identitat més autèntica i positiva i arribar a estar bé amb un mateix, mitjançant un benestar psicològic (Bond i Compton, 2015).

Pel que fa als continguts audiovisuals destinats al públic infantil, no s'acostuma a mostrar la diversitat sexual, sinó que es regeixen més pels estàndards establerts per l'heteronormativitat. Així doncs, en les peces audiovisuals dirigides per als més petits, el més habitual és mostrar únicament l'heterosexualitat, exclouent així les altres inclinacions sexuals, com ara l'homosexualitat (Summers, 2011). En la societat en la qual vivim, s'acostuma a tenir la mentalitat que als nens no se'ls ha d'ensenyar contingut homosexual, ja que els hi pot causar desconcert o confusió. Però, el més recomanable seria mostrar-los aquests continguts de manera natural i simple amb finalitat educativa i integradora. Així doncs, ensenyar-los les diverses sexualitats existents perquè després ho percebin amb normalitat a la vida real.

En canvi, pel que fa al contingut audiovisual destinat a un públic juvenil és totalment oposat als continguts infantils, ja que es creen més freqüentment escenes on es mostren les diversitats sexuals dels éssers humans. Alguns autors com ara Bond, Hefner i Drogos (2009) comenten la importància que té integrar la diversitat sexual en aquesta tipologia de continguts perquè es reflecteix en l'autoestima i les identitats dels joves que formen part del col·lectiu. D'aquesta manera, l'audiència LGBT rep uns referents amb els qui sentir-se identificat, i així doncs, no sentir-se exclosos de la societat (McKee, 2000). A més a més, de tenir un representant físic amb el qual se senten identificats davant de la resta de la societat.

2.3.1. Fases de la representació

En la investigació de Ventura, Guerrero i Heras (2019), s'analitza la representació mediàtica del col·lectiu LGBT des dels seus inicis fins a l'actualitat. Es diferencien tres etapes crucials que s'han anat desenvolupant històricament amb el temps, essent les següents:

-Invisibilització: Fa mig segle, les peces audiovisuals tant cinematogràfiques com televisives no acostumaven a tenir personatges homosexuals. Així doncs, hi havia una absència de representació per part de les persones LGBT en els seus continguts. En aquells temps, hi havia una censura mediàtica, on no es podien exposar a la televisió temes considerats tabú com ara l'homosexualitat (Gross, 2012), l'avortament o contingut sexual (Crespo, 2005). D'aquesta manera, no hi havia cap mena de representació dels homosexuals a la televisió. Per aquest motiu aquesta fase s'anomena invisibilització, ja que era una època on tan sols es feia visible la sexualitat heterosexual, silenciament totes les altres.

-Representació imperfecta: En aquesta segona etapa, la representació homosexual mediàtica creix. Però, aquestes representacions acostumaven a ser estereotipades, ridiculitzades i negatives. "*L'homosexualitat es retratava, en el millor cas, com a infelicitat, malaltia o marginalitat i, en el pitjor com a perversió o el mal destruït.*" (Fejes i Petrich, 1993, p.398). A conseqüència, en aquests continguts representaven als personatges gais amb connotacions femenines, i als personatges lèsbics amb connotacions masculines, a més de fomentar l'homosexualitat com a una malaltia. Per exemple, com es menciona en el llibre de Croteau i Hoynes (2013), en un episodi de la sèrie "*Marcus Welby, doctor en medicina*" (1969-1976) apareix un personatge homosexual i se suggereix que l'homosexualitat és una malaltia que es pot tractar.

-Representació eficaç: En l'actualitat la representació del personatge homosexual ha canviat, ja que aquests personatges no tenen tantes connotacions negatives, sinó que són personatges més reals i complexos i poden esdevenir com a models positius per a l'audiència (Gomillion i Giuliano, 2011). Malgrat això, encara que la representació avui dia sigui més positiva i es normalitzi tota mena d'identitat sexual, els mitjans tradicionals, sobretot la televisió, segueixen mostrant als personatges LGBT mitjançant estereotips i de manera unidimensional. A més a més, se centren més a representar als gais i lesbianes, deixant de banda a altres grups del col·lectiu, com als bisexuals i els persones trans (McInory i Craig, 2017).

Anualment, GLAAD (*Gay & Lesbian Alliance Against Defamation*), realitza un informe, anomenat *Where we are on TV*, on s'analitza la presència de personatges LGBT en les sèries en emissió de cada any. L'estudi fa un recompte de tots els personatges regulars de totes les sèries, i els separa segons la seva orientació sexual. D'aquesta manera, sabem quin tant per cent dels personatges totals formen part del col·lectiu LGBT.

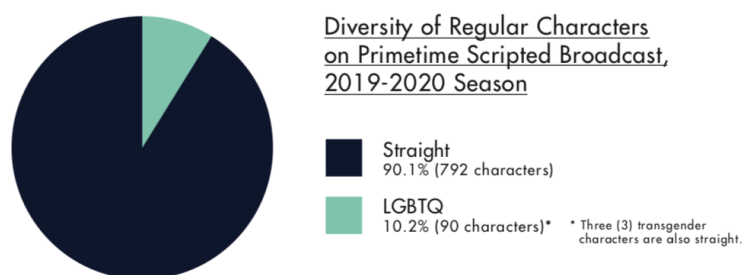

Fig 2.6. Representació dels personatges LGBT - Temporada 2019/2020.

Font: *Where we are on TV (2019-2020)* de GLAAD.

Com es pot apreciar en la Fig 2.1, en la temporada 2019-2020, dels 879 personatges regulars analitzats, 792 personatges són heterossexuals, sent un 90,1% del total. En canvi, 90 personatges són LGBT, els quals equivalen a un 10,2% de la representació total. Aquesta xifra ha estat la més alta de la història (GLAAD, 2019). Si es compara amb l'any anterior, com es pot veure en la Fig. 2.2, durant la temporada 2018-2019, els personatges heterossexuals formaven un 91,5% dels personatges regulars a les sèries de televisió, i els personatges LGBT formaven un 8,8% (GLAAD, 2018). Això vol dir, que en un any de diferència s'ha incrementat un 1,4% la representació de personatges no heterossexuals a les sèries televisives (GLAAD, 2019).

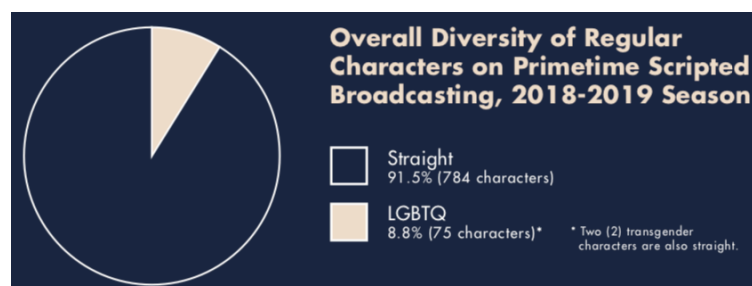

Fig 2.7. Representació dels personatges LGBT - Temporada 2018/2019.

Font: *Where we are on TV (2018-2019)* de GLAAD.

Durant la temporada 2009-2010, es van analitzar 600 personatges regulars de les sèries que estaven en emissió en aquell temps, i només el 3% formava part del col·lectiu LGBT. El 97% dels personatges restants eren heterossexuals (GLAAD, 2009). Això vol dir que realitzant una comparativa entre els resultats d'una dècada de diferència, es pot afirmar que cada cop hi ha més representació de les persones LGBT en els mitjans televisius. Així, cada any hi ha més acceptació per part de l'audiència de les diferents identitats sexuals. El tant per cent de l'actualitat segueix sent baix, però veient la tendència d'aquests últims anys, la representació del col·lectiu LGBT va en augment, la qual cosa significa que cada cop hi haurà més personatges regulars gais, lèsbics, bisexuals i/o persones trans, entre d'altres, en les sèries de televisió.

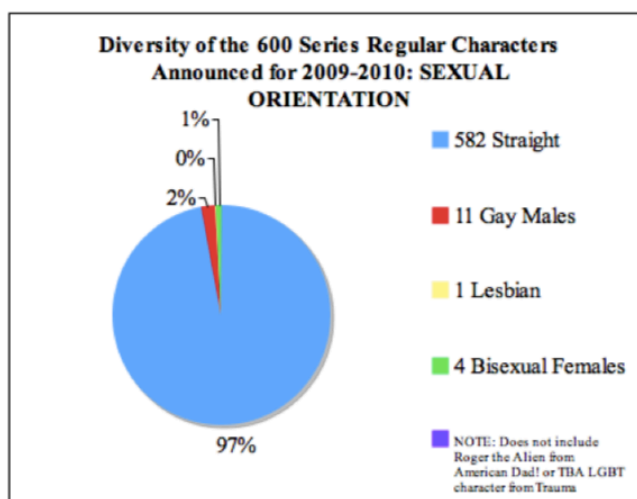

Fig 2.8. Representació dels personatges LGBT - Temporada 2009/2010. Font: *Where we are on TV (2009-2010)* de GLAAD.

2.3.2. Els estereotips dels personatges LGBT

Elena Galán (2007) en el seu llibre *La imagen social de la mujer en las series de ficción*, defineix el terme estereotip de la següent manera:

"Consisteix, per tant, en la generalització d'una imatge consensuada per un grup de persones o grups, sobre altres persones o altres grups, que es transfereixen en el temps adquirint la categoria de veritats indiscutibles" (Galán, 2007, p.65).

D'aquesta manera, els estereotips serveixen per a globalitzar i categoritzar en la societat els diferents trets característics i més importants d'alguna cosa o persona per a poder classificar-los en el seu procés de percepció. En el món de l'audiovisual, més concretament en el de la ficció, els espectadors acostumen a tenir una mitjana de 90 minuts per a poder reconèixer als personatges i adjudicar-los trets de personalitat. Així doncs, és molt necessari dur a terme correctament aquesta categorització dels personatges per a crear un vincle entre l'espectador i el personatge, i que el primer es pugui identificar amb el segon (Galán, 2007). A més a més, Linda Seger (2011), comenta que en la ficció s'acostuma a estereotipar a aquelles persones que són diferents, és a dir, a les minories ètniques, a les persones amb discapacitats, a diferents grups religiosos, al sexe oposat i a aquelles persones que tenen una orientació sexual diferent. Per tant, menciona que a l'hora de crear un personatge, s'hauria d'evitar la incorporació d'estereotips perquè pot causar que l'espectador s'emporti una mala impressió de tot un grup de persones (Seger, 2011).

Així doncs, Linda Seger (2011) explica les diferents etapes que s'han de seguir durant la creació d'un personatge de ficció per tal que aquest sigui dimensional. Primerament, mitjançant l'experiència o l'observació s'ha d'obtenir una primera idea, a partir d'aquesta idea crear els primers esbossos. Més endavant, s'ha d'intentar crear un personatge amb coherència a través de la seva essència i crear complexitats al personatge. Després, cal afegir diferents emocions, valors i actituds al personatge i finalment, afegir els detalls per tal que sigui un personatge concret i singular.

Crimental (2018) fa una anàlisi dels diferents estereotips dels personatges LGBT en el sector cinematogràfic i televisiu. Els més destacables són els següents:

-El gai efeminat: Aquest estereotip és el més emprat en les peces audiovisuals en retratar personatges homosexuals masculins. Es tracta de representar a un home amb trets més atribuïdes a una dona, com ara amb la integració d'algunes postures, alguns gestos o amb el to de veu. Aquests personatges, com es diria col·loquialment, són personatges que tenen ploma, característica que socialment s'associa amb la falta de virilitat o masculinitat, és a dir, mostrant-lo d'alguna manera inferior als personatges heterossexuals. Aquesta característica es representa mitjançant la comèdia podent crear acudits fàcils per a ridiculitzar o burlar-se d'aquest tret del personatge. Habitualment, els personatges amb aquest estereotip acostumen a treballar en llocs relacionats amb la moda o amb la perruqueria. Un exemple d'aquest estereotip seria en Cameron Tucker de *Modern Family*.

-La lesbiana masculinitzada: Aquest estereotip és el mateix cas que el primer, però de manera invertida, és a dir, un personatge femení amb característiques atribuïbles a un comportament masculí. Aquestes dones acostumen a parlar amb un to de veu més greu, a vestir amb pantalons i a tenir actituds més virils, mostrant així la falta de feminitat al personatge. Habitualment, es dediquen a treballs relacionats amb el món de l'esport o dels cotxes. Un exemple d'aquest estereotip seria "la Robin lesbiana" de *How I met your mother*.

-El millor amic gai: Aquest estereotip va molt relacionat amb el primer de tots, el del gai efeminat. Disposa de les mateixes característiques que l'estereotip del gai efeminat, però, en aquest cas, és un personatge secundari que només apareix per a ser el confident de la protagonista femenina. Es tracta d'un personatge molt poc treballat que no té trama pròpia, sinó que únicament serveix per fer avançar, mitjançant tocs de comèdia, la trama principal. En tractar-se d'un personatge molt secundari, no s'acostumen a donar gaires detalls de la seva vida personal, el més important en la seva vida és sempre la seva amiga. Un exemple d'aquest estereotip seria l'Stanford de *Sex and the City*.

-El gai homòfob: L'estereotip del gai homòfob es tracta en representar aquells homes que estan dins de l'armari, és a dir, que no han reivindicat públicament la seva homosexualitat. Com que no accepta la seva pròpia orientació sexual, generen un odi i rebuig cap a altres personatges LGBT. S'acostuma a representar com a un home fort, dur i viril, posant èmfasi en la seva masculinitat. A més a més, aquest acostuma a ser la

seva trama principal i el seu arc de transformació, el descobriment de la seva pròpia identitat sexual. Un exemple d'aquest estereotip seria en Dave Karofsky de *Glee*.

-El bisexual lasciu: Són personatges que acostumen a actuar amb promiscuïtat en el terreny sexual. Així doncs, les seves trames van relacionades amb les seves vides sexuals, ja que acostumen a ser amants del sexe, a més de ser infidels. En els personatges femenins, aquests tendeixen a tenir relacions heterosexuales, i sovint tenen relacions sexuals amb persones del mateix sexe. Però, la relació estable és heterosexual. En els personatges masculins, també, acostumen a tenir relacions heterosexuales, al principi, però després se'ls inclina més cap a relacions sexuals homosexuals. Un exemple d'aquest estereotip seria l'Oberyn Martell de *Game of Thrones*.

Adicionalment, Peña (2013) en el seu article estén més aquest llistat mencionant una sèrie d'estereotips addicionals, els més destacables es troben esmentats seguidament:

-L'heroi malalt: Es tracta de personatges que s'han d'enfrontar a malalties infeccioses de transmissió sexual, normalment acostuma a ser SIDA. La trama d'aquests personatges es basa únicament en la lluita del personatge per tal de superar aquesta malaltia i de com afecta en la seva vida quotidiana. S'acostuma a victimitzar a aquest tipus d'estereotip, mostrant-lo com a persona dèbil. A més a més, en el món de l'audiovisual es tendeix a relacionar l'homosexualitat amb la malaltia del SIDA. Un exemple d'aquest estereotip seria l'Oliver Hampton de *How to get away with murder*.

-L'homosexual reprimit: Són personatges que estan obsessionats a encaixar en un món predominant per la societat heteronormativa. Aquests personatges es volen sentir "normals" i no sentir-se diferents de la resta. D'aquesta manera, se'ls representa com a homes que intenten imitar la conducta d'un home heterosexual, avergonyint-se dels seus sentiments i de la seva orientació sexual. Les seves trames acostumen a tractar sobre la seva sortida de l'armari i la lluita per a l'acceptació i amor propi, ja que al principi no volen que es faci pública la seva orientació sexual. Un exemple d'aquest estereotip seria l'Omar Shanaa de *Élite*.

McLaughlin i Rodriguez (2016) en el seu article mencionen que l'audiència utilitza els estereotips dels personatges LGBT per identificar altres membres reals de la comunitat del seu entorn. Així doncs, es fixen en com aquests personatges en qüestió es veuen, actuen, parlen i vesteixen i ho vinculen amb persones del col·lectiu LGBT. A més a més, opinen sobre la generalització de diferents grups socials en la televisió de la següent manera:

"Les persones fan generalitzacions errònies sobre grups socials perquè tenen informació limitada i errònia sobre aquests grups. No obstant això, els retrats de televisió són normalment superficials i incomplets. No es tracta simplement d'un problema de personatges televisius homosexuals; en la majoria de les facetes, la televisió acostuma a proporcionar exageracions grosses del món social" (McLaughlin i Rodriguez, 2016, p.1203).

Tanmateix, tal com s'ha mencionat anteriorment en el present treball, la comunitat LGBT recull diverses persones de diferent sexe, edat o raça. Tot i tenir un ampli ventall de persones físicament diferents, Reynolds (2015) recalca que existeix una representació en aquest mitjà de comunicació desproporcionada, ja que la comunitat queda representada majoritàriament per personatges caucàsics i masculins. Als Estats Units, els personatges homosexuals, sobretot els masculins, estan estereotipats. La causa d'això és que com la majoria estan estereotipats, els productors de televisió veuen que funcionen bé i per tant segueixen creant personatges d'aquesta manera (Lee i Hicks, 2011).

Tot i que englobar a tot un col·lectiu en el mateix estereotip no és adequat, McLaughlin i Rodriguez (2016) comenten que l'estereotipació dels personatges pot aportar coses positives com ara una major acceptació per part de l'audiència o la identificació amb el personatge: *"Com que la identificació requereix un compromís emocional i cognitiu, identificar-se amb un estereotip hauria de servir per reafirmar, més que per desafiar, la xarxa mental d'una persona, tranquil·litant la seva ment que els seus supòsits són correctes. Per tant, els estereotips homosexuals haurien de tornar més gravats i crònics. Creiem, doncs, que mitjançant aquest procés d'identificació estereotipat, com més persones s'exposin a personatges televisius homosexuals, més tendiran a tenir estereotips sobre homosexuals, en general"* (McLaughlin i Rodriguez, 2016, p.1204).

2.3.3. La prova de Vito Russo

L'aliança de gais i lesbianes contra la difamació, anomenada GLAAD, va crear un test per a diverses peces audiovisuals amb la finalitat d'examinar com es retracten i s'introdueixen els personatges LGBT. Aquesta prova s'anomena el Test de Vito Russo, el qual era un activista LGBT, historiador de cinema i cofundador de GLAAD. L'objectiu d'aquesta prova és mostrar al públic de quina manera estan representats els personatges del col·lectiu en les diferents pel·lícules i sèries de televisió. Tanmateix, els seus resultats poden ajudar al futur de la representació dels personatges LGBT a Hollywood, incorporant encara més personatges de diverses orientacions sexuals i creant-los d'una manera més multidimensional (GLAAD, 2015).

En l'article de GLAAD (2015), es menciona que els continguts audiovisuals per a poder aprovar la prova de Vito Russo han de complir tres factors essencials, els quals es troben a continuació:

-S'ha de comptar, mínimament, amb un personatge clarament identificable com a gai, lesbiana, bisexual i/o persones trans.

-L'orientació sexual o la identitat de gènere d'aquest personatge no ha de ser el que majoritàriament defineixi al personatge, sinó que han de tenir trets característics únics independentment de la seva orientació sexual, com s'acostuma a fer amb la resta de personatges heterosexuales.

-Finalment, aquest personatge ha de tenir un paper clau en la trama principal de la peça audiovisual causant un efecte significatiu si no formés part de la trama. D'aquesta manera, es dona a entendre que el personatge és important i necessari, i que no està allà exclusivament per aportar contingut humorístic i per pretendre ser *gayfriendly*.

Així doncs, si una pel·lícula o sèrie de televisió passa aquest test, significa que la incorporació del personatge LGBT en qüestió és adequat i correcte.

3. Estat de la qüestió

Per a dur a terme aquest projecte, s'ha hagut de realitzar una investigació prèvia basada en la recerca de diversos llibres, articles, estudis i treballs on s'analitzés la figura del personatge homosexual masculí i com aquest és representat en la televisió.

El referent principal d'aquest treball és un altre treball de fi de grau d'un estudiant del grau de periodisme de la Universitat Autònoma de Barcelona. En Daniel Borrego (2017) en el seu treball anomenat *La representación del personaje gay en las series de ficción televisiva españolas* fa un estudi de la representació del personatge gai en les sèries de ficció televisiva espanyoles. Aprofunditza en l'evolució que ha seguit el personatge des de la seva introducció l'any 1976 fins a l'actualitat. A més a més, estudia com ha estat representada l'homosexualitat masculina tant en el món cinematogràfic com en el món televisiu.

Aquest estudi serveix de referent per aquest treball perquè s'estudien conceptes comuns en els dos projectes. En aquest treball també s'estudia com ha estat la representació dels personatges LGBT en la televisió, a més a més d'explicar breument quines fases hi han hagut en la història d'aquesta representació.

L'estudi de Borrego (2017) es complementa mitjançant una anàlisi de cinc sèries espanyoles, les quals incorporen trames de personatges gais. Es realitza una anàlisi individual de cada un dels personatges estudiats i després es fa una comparació entre ells per a poder obtenir uns resultats.

El present treball de fi de grau comparteix el mateix mètode d'anàlisi que el projecte de Borrego (2017), i per aquest motiu és un dels referents claus per aquest treball. També, s'estudien diferents personatges homosexuals masculins de forma individual, per a després concloure amb una comparativa entre ells. En les anàlisis individuals dels personatges dels dos treballs, es comparteixen diferents aspectes del personatge que s'estudien com ara l'aparença física del personatge o la relació que té amb altres personatges de la ficció seriada. A més a més, els dos treballs tenen en comú un dels personatges analitzats: en Bruno Bergeron de *Merlí*.

Un altre referent per aquest projecte és un altre treball de fi de grau que s'anomena: *La representación de la homosexualidad en series de televisión del nuevo milenio* realitzat per Laura Real (2017).

En el treball de Real (2017), s'estudien temes també analitzats en el present treball, com ara l'homosexualitat en les sèries de televisió i diversos aspectes generals d'aquest gran mitja de comunicació. A més a més, l'autora realitza una anàlisi de quatre *teen sèries* diferents per a conèixer la representació de l'homosexualitat en les ficcions seriadades televisives en qüestió. En el present treball, també s'analitzen diferents personatges de sèries juvenils per tal de conèixer de quina manera estan representats els homosexuals dins dels continguts televisius destinats als adolescents.

Ambdós treballs analitzen aspectes en comú de les seves respectives *teen sèries* analitzades, com ara l'arc de transformació dels personatges homosexuals elegits durant tota la sèrie i la relació que manté aquest amb el seu entorn i amb els personatges més propers. A més a més de mencionar quin altre de representació de la comunitat LGBT apareix durant l'emissió de tota la ficció seriada.

La darrera investigació que serveix com a referent per aquest treball és *El lesbianismo en las series de ficción televisiva españolas*. Aquest projecte es tracta d'una tesi doctoral escrita per Beatriz González (2013).

Aquesta tesi doctoral, en el seu marc teòric estudia temes relacionats amb la televisió, com la ficció. Tanmateix, l'autora realitza una investigació completa de la representació històrica de l'homosexualitat a la televisió. Aquest estudi ha inspirat a l'autor d'aquest treball de fi de grau per a encaminar-se cap a quina direcció dur el seu propi marc teòric. Així doncs, en els dos treballs s'estudien temes en comú, com els ja mencionats anteriorment.

No obstant això, aquesta tesi doctoral no ha servit d'inspiració tan sols pel seu marc teòric, sinó que també ho ha fet la seva anàlisi. L'anàlisi d'aquesta tesi doctoral consisteix a triar una sèrie de personatges homosexuals de ficcions televisives i analitzar un conjunt d'aspectes. Entre aquests aspectes es troben alguns també analitzats en el present treball: l'aspecte extern del personatge, les relacions establertes amb altres personatges de la sèrie i les trames principals dels personatges homosexuals.

L'article *La ficción gay-friendly en las series de televisión españolas*, realitzada per María del Mar Ramírez Alvarado i Sergio Cobo Durán (2013) és un altre referent pel present TFG.

En aquest article s'analitzen cinc ficcions seriades espanyoles que estaven en emissió durant els anys 2009 i 2010. Les diferents sèries seleccionades contenen personatges homosexuals tant homes com dones, els quals són el centre d'estudi de l'article en qüestió. Igual que el present treball que el centre d'estudi són diversos personatges homosexuals de diferents sèries i d'uns anys d'emissió limitats.

Per tant, aquest article és un referent per l'apartat d'anàlisi dels personatges. L'article i el present Treball de Fi de Grau comparteixen diversos factors per analitzar als personatges homosexuals dels respectius treballs. D'aquesta manera, els dos projectes mencionen com són els personatges analitzats tant físicament com psicològicament. A més a més, expliquen detalladament la trama dels personatges en qüestió. Al final d'aquest article, els autors fan una comparació entre els resultats obtinguts de l'anàlisi dels personatges, tal com es fa en aquest treball.

4. Objectius

Amb aquest treball s'intentaran assolir una sèrie d'objectius. Es destaca un objectiu principal, el qual va sostingut per un conjunt d'objectius secundaris. Tanmateix, hi ha uns objectius més específics i personals dirigits al mateix autor. Tots els objectius del projecte van acompanyats d'una qüestió d'investigació.

- **Qüestió d'investigació:** Ha millorat la representació homosexual juvenil en les *teen sèries* actuals?

D'aquesta manera, com es menciona en el marc teòric, la quantitat de personatges LGBT a les ficcions seriades incrementen cada any. Així que hi ha una millora quantitativa del nombre de representacions homosexuals masculines. Però, succeeix igual amb la qualitat? Amb aquests objectius, s'intentarà resoldre el dubte de si la qualitat de les trames dels personatges homosexuals masculins adolescents a les sèries juvenils, també va millorant mitjançant trames més profundes o s'han estancat en què la trama principal del personatge estigui relacionada a la seva orientació sexual.

Cada cop hi ha més persones que demanen a diferents continguts televisius que incorporin més personatges LGBT dins de la seva narrativa. Com bé s'explica en el marc teòric del present treball, hi ha un vincle especial entre els personatges de ficció i l'audiència, sobretot els joves. Els primers influeixen en el comportament de l'audiència i en la creació de la identitat d'un mateix individu. Per tant, l'objectiu principal d'aquest treball és el següent:

- **Objectiu Principal:** Analitzar la representació de la figura del personatge homosexual masculí adolescent en diferents sèries de ficció juvenils actuals.

Per a dur a terme aquest objectiu principal, s'analitzen quatre adolescents gais d'algunes sèries dels darrers cinc anys. Aquesta anàlisi tindrà aspectes més generals de la sèrie en qüestió, com ara la seva fitxa tècnica, com altres aspectes més específics dels mateixos personatges, com ara el seu arc de transformació o el seu entorn familiar. Aquests aspectes, també, ajudaran a resoldre els objectius secundaris del treball, els quals són els següents:

- **Objectiu Secundari 1:** Reconèixer els diferents tipus de representació i estereotips dels personatges homosexuals a les sèries seleccionades.
- **Objectiu Secundari 2:** Verificar si actualment els personatges LGBT televisius disposen d'una imatge integrada dins de la mateixa sèrie.
- **Objectiu Secundari 3:** Esbrinar si la trama principal dels personatges estudiats estan relacionades amb la condició sexual del mateix personatge.
- **Objectiu Secundari 4:** Comparar els personatges analitzats.

Adicionalment, amb aquest treball es vol arribar a complir uns objectius personals dirigits a l'autor del projecte. El primer es tracta d'aprendre més del tema tractat per poder realitzar adequadament el projecte d'una manera enriquidora i correcta. També, ser capaç de poder crear, en un futur laboral, els seus propis personatges homosexuals tridimensionals, sense cap mena d'estereotips ni restriccions en les seves trames.

Pel que fa a l'abast d'aquest projecte, es pretén visibilitzar com està la representació homosexual en les ficcions seriades juvenils. Per tant, mostrar com s'integren actualment aquests personatges i analitzar la qualitat d'aquesta representació. Així, amb aquest treball es pretén que en un futur es realitzin personatges LGBT tridimensionals i de qualitat. Per tant, amb aquest treball es vol mostrar la situació actual i que tant productors com guionistes puguin observar quins són els errors comesos fins ara per a poder solucionar-ho en futures produccions. Així doncs, tenir una millor representació del col·lectiu en un futur.

5. Disseny metodològic

5.1. Planificació del projecte

Per a la planificació d'aquest projecte, s'ha realitzat un cronograma, on es mostren les diferents tasques que es porten a terme amb aquest projecte i quina ha estat la durada de cadascuna d'elles. En aquest cronograma es mostra la planificació que ha tingut l'autor del treball durant el desenvolupament del projecte. Es divideix en dues parts, per tant, hi ha dues taules diferents. Aquestes taules reflecteixen la consistència temporal de les diferents tasques del projecte:

PRIMERA PART				
	NOVEMBRE	DESEMBRE	GENER	FEBRER
SETMANA 1	Concepció de la idea	Cerca d'informació	Desenvolupament dels continguts	Desenvolupament dels continguts
SETMANA 2	Cerca d'informació	Cerca d'informació	Desenvolupament dels continguts	Primera entrega
SETMANA 3	Cerca d'informació	Desenvolupament dels continguts	Visionat <i>Sex Education</i>	Visionat <i>The Politician</i>
SETMANA 4	Cerca d'informació	Desenvolupament dels continguts	Visionat <i>Sex Education</i>	Visionat <i>The Politician</i>

Taula 5.1. Cronograma inicial del projecte - Primera Part. Font: Elaboració pròpia

SEGONA PART				
	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY
SETMANA 1	Desenvolupament dels continguts	Visionat <i>Merlí</i>	Desenvolupament dels continguts	Desenvolupament dels continguts
SETMANA 2	Visionat <i>Skam</i>	Visionat <i>Merlí</i>	Desenvolupament dels continguts	Correccions finals
SETMANA 3	Visionat <i>Skam</i>	Segona Entrega	Desenvolupament dels continguts	Correccions finals
SETMANA 4	Desenvolupament dels continguts	Visionat <i>Merlí</i>	Desenvolupament dels continguts	Entrega Final (Juliol)

Taula 5.2. Cronograma inicial del projecte - Segona Part. Font: Elaboració pròpia

5.2. Desenvolupament del projecte

Per a la realització d'aquest treball, s'han hagut de realitzar una sèrie de tasques per a poder tenir uns resultats adequats de l'anàlisi i per a poder complir correctament amb els objectius del projecte, mencionats prèviament en el treball. Per a dur a terme el disseny metodològic d'aquest projecte, s'ha dividit en dos blocs diferents. El primer bloc es basa en el recull d'informació per al desenvolupament del marc teòric, mentre que el segon bloc està dedicat a l'elaboració d'una anàlisi centrada en uns personatges homosexuals masculins de quatre sèries juvenils diferents.

5.2.1. Recull d'informació

Com s'ha comentat anteriorment, el primer bloc se centra en el desenvolupament d'un marc teòric adequat. Per poder desenvolupar-lo, primerament s'ha hagut de realitzar una investigació prèvia a l'escriptura. Per aquest motiu, s'ha recorregut a diverses fonts d'informació, com ara llibres, articles, estudis i pàgines web, per a poder començar a construir el marc teòric. Alguns dels llibres utilitzats s'han trobat en biblioteques públiques o privades d'algunes universitats. Però, la majoria de fonts s'han trobat a través de Google Scholar. S'han utilitzat paraules clau essencials per a trobar totes aquestes fonts, com ara representació LGBT, televisió, estereotips homosexuals, audiència juvenil, entre d'altres. Totes aquestes fonts utilitzades es troben citades en el mateix apartat del marc teòric i estan referenciades en l'apartat de bibliografia.

A través d'aquestes fonts d'informació es va investigar sobretot sobre dos temes diferents: el col·lectiu LGBT en l'univers mediàtic i les *teen sèries*. Un cop es va recollir suficient informació per a iniciar el procés d'escriptura, es va començar a redactar el marc teòric. A mesura que es va anar desenvolupant, s'anaven trobant més fonts. D'aquesta manera, es trobaven diferents aspectes per a estudiar, i així és com es van anar creant a poc a poc els diferents subgrups de l'esmentat bloc d'aquest treball de fi de grau.

El primer apartat del marc teòric es basa en les sèries juvenils, o també anomenades *teen sèries*. Primerament, es realitza una introducció per a situar al lector tractant el tema de la televisió. Així doncs, es tracten temes com ara les característiques principals del missatge televisiu i la menció dels diferents gèneres televisius. A partir d'aquí, es va endinsant en el món de les sèries juvenils, estudiant d'aquesta manera, quins són els seus objectius, quina és la seva audiència principal i que tenen d'especial per atraure el públic més jove.

Dins del segon apartat del marc teòric, el col·lectiu LGBT en l'univers mediàtic, s'estudien diferents temes. El tema més complex i desenvolupat d'aquest punt és el de la representació de l'homosexualitat en la televisió, fent un recorregut històric de com es mostrava els personatges gais en el passat fins a arribar a l'actualitat. A més a més, es mencionen els estereotips més típics emprats en les produccions audiovisuals per a representar a personatges del col·lectiu LGBT, s'explica la prova de Vito Russo per a poder constatar si un producte audiovisual disposa d'una representació adequada dels personatges homosexuals i es defineixen diferents termes com el d'heteronormativitat i homonormativitat, entre altres coses.

Aquest primer bloc que es basa en el recull d'informació per a la creació del marc teòric, s'ha emprat únicament el programa *Word* de Microsoft. Sense contar les diferents fonts d'informació utilitzades per a la construcció del marc teòric.

5.2.2. Mètode qualitatiu: anàlisi dels continguts

5.2.2.1. Selecció de la mostra

Pel que fa al segon bloc, el qual es basa en l'elaboració d'una anàlisi centrada en uns personatges homosexuals masculins de quatre sèries juvenils diferents, consisteix en el visionat de les diferents sèries de televisió per a poder fer l'anàlisi de cada una d'elles posteriorment. Es van seguir una sèrie de criteris per a la selecció d'aquestes sèries per analitzar: totes les sèries han de ser d'una època força actual, dels darrers cinc anys, també les sèries han hagut de registrar un èxit d'audiència en el target juvenil durant la seva emissió i han hagut de tenir una repercussió en el seu públic. A més a més, aquestes ficcions seriades han de tenir un personatge masculí principal que sigui

homosexual. Per tant, les quatre sèries de televisió seleccionades van ser les següents: *Skam* (2015-2017), *Merlí* (2015-2018) *The Politician* (2019 fins a l'actualitat) i *Sex Education* (2019 fins a l'actualitat).

5.2.2.2. Tècnica de l'anàlisi

L'anàlisi es realitza mitjançant algunes de les bases emprades en la tesi doctoral de Beatriz González (2013) anomenada *El lesbianismo en las series de ficción televisiva españolas*. Així que un cop visionades les quatre sèries de televisió s'inicia l'etapa d'analitzar els diferents continguts audiovisuals. De cada un dels quatre personatges s'analitzen els següents factors:

-Aparença física: consisteix a mencionar els trets físics del personatge, els moviments i postures que realitzen i la roba que vesteixen durant tota la sèrie.

-Caràcter: tracta en analitzar el comportament i el temperament del personatge en qüestió durant les diferents temporades de la sèrie.

-Ambient familiar: s'explica quina és la situació familiar en la qual es troba el personatge analitzat.

-Relació amb els altres personatges de la sèrie: se seleccionen els tres personatges amb els quals més trama conjunta té el personatge i s'analitza la relació que tenen entre ells.

-Trama i arc de transformació: consisteix a resumir breument les trames del personatge analitzat i de com evoluciona el personatge amb les diferents situacions a les quals s'enfronta durant totes les temporades de la sèrie. En aquest punt es remarca sobretot la trama de l'acceptació de la seva homosexualitat i de com va evolucionant el personatge respecte a aquest tema.

-Estereotip al qual pertany: s'especifica si pertany a un estereotip prèviament estudiat o no, i de quina manera s'ha identificat l'estereotip i de com el presenten a la ficció seriada.

En afegit, deixant de banda al personatge homosexual analitzat, també es realitza una breu anàlisi de la sèrie de televisió com a tal. Així doncs, es realitza una fitxa tècnica de les diferents sèries juvenils, es comprova si aquesta supera la prova de Vito Russo i es menciona si hi ha més representació del col·lectiu LGBT dins de la sèrie a part del personatge analitzat prèviament.

Aquest segon bloc, també utilitza el programa de Microsoft, *Word*, per dur a terme la redacció de l'anàlisi de cada una de les sèries de televisió. No obstant això, s'utilitza *Netflix*, la qual és una plataforma digital on el servidor pot reproduir contingut audiovisual en línia mitjançant una subscripció pagada en quotes mensuals. Aquesta plataforma disposa en el seu catàleg tres de les quatre sèries triades per a l'estudi d'aquest projecte. Pel que fa a la sèrie restant (*Skam*), s'ha trobat una altra plataforma en línia on es troba aquesta ficció seriada en versió original subtitulada en espanyol. Aquesta plataforma rep el nom de DailyMotion, la qual és totalment gratuïta.

Posteriorment a la realització del marc teòric i de l'anàlisi individual de les quatre *teen sèries* seleccionades, es duu a terme una comparativa entre els diferents visionats per a arribar a unes conclusions sobre la representació mediàtica, emfatitzant les sèries de televisió juvenils, del personatge homosexual masculí, utilitzant el mateix mètode que Daniel Borrego (2017) en el seu treball de fi de grau: *La representación del personaje gay en las series de ficción televisiva españolas*. D'aquesta manera, es compleix amb l'objectiu principal del treball.

A manera de resum, en la següent taula apareixen les diferents tècniques emprades en aquest projecte per resoldre cadascun dels objectius específics a través dels quals es resol l'objectiu principal del treball: Analitzar la representació de la figura del personatge homosexual masculí adolescent en diferents sèries de ficció juvenils actuals.

OBJECTIUS	TÈCNICA
Objectiu secundari 1: Reconèixer els diferents tipus de representació i estereotips dels personatges homosexuals a les sèries seleccionades.	Anàlisi de contingut qualitatiu, per analitzar diferents aspectes relacionats amb personatges de ficció televisiva (basat en la metodologia desenvolupada per Beatriz González (2013).
Objectiu secundari 2: Verificar si actualment els personatges LGBT televisius disposen d'una imatge integrada dins de la mateixa sèrie (conèixer si les sèries seleccionades superen la prova de Vito Russo).	Prova de Vito Russo, aplicada a les sèries seleccionades en la mostra.
Objectiu secundari 3: Esbrinar si la trama principal dels personatges estudiats estan relacionades amb la condició sexual del mateix personatge.	Anàlisi del discurs.
Objectiu secundari 4: Comparar els personatges analitzats.	Anàlisi comparativa, basat en el model desenvolupat per Daniel Borrego (2017): on es comparen tots els elements analitzats de cada personatge.

Taula 5.3. Tècniques per a resoldre els objectius. Font: Elaboració pròpia.

5.3. Viabilitat

Després de crear una organització temporal de tot el treball, es considera que aquest treball de fi de grau és viable realitzar-lo amb el temps proposat si se segueix amb la planificació inicial.

Pel que fa a la viabilitat econòmica, en tractar-se d'un projecte totalment teòric, no hi han hagut gaires despeses econòmiques. Per a dur a terme la investigació i el visionament de les sèries ha estat primordial l'ús d'un ordinador i d'una compta de Netflix. Aquests dos elements no han generat un gran cost a l'autor del treball, ja que ja els tenia en la seva disposició abans de començar amb el treball.

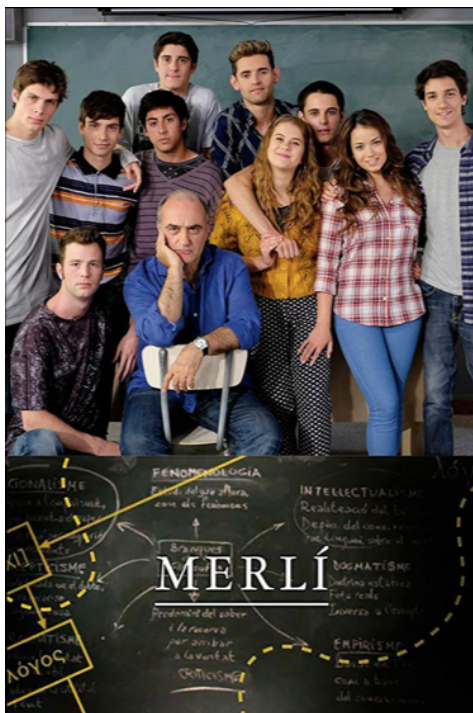
5.4. Aspectes legals

Pel que fa als aspectes legals d'aquest treball de fi de grau, es durà a terme l'enregistrament de la propietat intel·lectual d'aquest projecte a la SGAE (Societat General d'Autors i Editors). D'aquesta manera, els drets d'autoria d'aquest treball estaran protegits per aquesta societat privada.

6. Anàlisi i Resultats

6.1. Bruno Bergeron - *Merlí*

6.1.1. Fitxa tècnica de la sèrie

Títol: *Merlí*

Anys d'emissió: 2015-2018

Durada: 58 minuts

País: Espanya

Cadena: TV3

Gènere: Dramey

Número de temporades: 4 temporades

Número de capítols: 40 capítols

Creador: Héctor Lozano

Repartiment: Francesc Orella, David Solans, Carlos Cuevas, Pere Ponce, Marta Marco, Candela Antón, Albert Baró, Elisabet Casanovas, Júlia Creus, Marcos Franz i Adrian Grösser.

Fig 6.1. Cartell de *Merlí*. Font: IMDB (2015).

6.1.2. Aparència física

En Bruno Bergeron és un personatge que destaca per la seva aparença física a causa del seu atractiu. És un adolescent caucàsic d'estatura mitjana, és a dir, no és gaire alt, però tampoc se'l considera baix. Té els ulls d'un marró fosc amb una mirada profunda i els cabells castanys i curts. Pel que fa a la constitució d'en Bruno, es tracta d'un personatge prim que està en forma, per tant disposa d'un cos esvelt. Aquest personatge utilitza una vestimenta poc variada. Acostuma a vestir amb samarretes bàsiques, dessuadores amb cremallera i caputxa i camises de franel·la amb quadrats, i normalment, acompanyant-ho amb uns texans. Així, en Bruno no destaca pel seu vestuari, ja que acostuma a vestir de manera molt bàsica.

Fig 6.2. Bruno Bergeron. Font: IMDB (2015).

6.1.3. Caràcter

En Bruno Bergeron és un adolescent que viu reprimat per la seva orientació sexual. No accepta la seva homosexualitat, el que causa que es comporti de certes maneres. Li importa massa el que els altres puguin pensar d'ell, així doncs, és molt reservat i li costa agafar confiança amb algú. A més a més, no li agrada destacar ni que es fixin en ell, per això és força reprimat, costant-li expressar els seus sentiments i les seves opinions. Al viure així de reprimat, es comporta de manera egocèntrica, pensant-se que és el centre d'atenció. D'aquesta manera, quan parla amb amics als qui té confiança, acostuma a parlar tan sols d'ell mateix i dels seus problemes. Aquest personatge és molt impulsiu i bastant envejós i quan se sent atacat es posa molt a la defensiva, creient que ell no fa res dolent i que la culpa és dels altres. Així doncs, acostuma a fer-se la víctima i a excusar-se amb el seu comportament. No obstant això, en Bruno és bona persona i no pretén fer mal als demés amb els seus actes. És callat, sensible i enamoradís.

6.1.4. Ambient familiar

En Bruno prové d'una família trencada. Quan era petit els seus pares es van divorciar, i el pare els va abandonar. No ha tingut una figura paterna durant el seu creixement. No obstant això, quan en Bruno és adolescent, la seva mare decideix anar-se a viure a Roma, i es veu forçat a conviure de nou amb el seu pare i la seva àvia. El pis on viuen els tres és de l'àvia, que és una actriu de teatre veterana força coneguda. No es tracta d'una família convencional i molt unida, però s'estimen a la seva manera. La relació amb el seu pare s'analitza més al detall més endavant en l'apartat de relació amb altres personatges.

6.1.5. Relació amb altres personatges

-Merlí: Aquest personatge és el pare d'en Bruno i és el personatge principal de la sèrie. Com s'ha mencionat anteriorment, en Merlí abandona al Bruno i a la seva mare quan ell era petit. En el començament de la sèrie, el protagonista vol recuperar l'estima del seu fill, però aquest no es mostra receptiu. La cosa empitjora quan en Merlí esdevé el seu professor de filosofia. Al principi, en Bruno s'avergonyeix d'ell i no li agrada que de cop el seu pare estigui tant present de cop en la seva vida. En Bruno és estricte amb el seu pare i l'acostuma a parlar amb condescendència i en un to irònic. Però, en el fons li té molta estima encara que és dur amb ell.

-Tània: Ella és la millor amiga d'en Bruno i una de les seves companyes de classe. És la confident d'en Bruno, la persona a qui li explica tots els seus problemes i secrets. La Tània és la persona amb la qual té més confiança, per tant, tenen un vincle molt especial. És la primera persona a explicar-li que és homosexual. Tenen una amistat autèntica, i sempre que un dels dos ho necessita, l'altre sempre l'ajuda.

-Pol: En Pol és un altre company de classe d'en Bruno i és el seu interès amorós a la sèrie. En Pol veu a en Bruno com el seu millor amic, encara que en Bruno se sent enamorat d'en Pol. Tenen una bona amistat, ja que els dos s'ajuden sempre que poden i es preocupen l'un per l'altre. No obstant això, hi ha una tensió sexual entre els dos personatges, la qual a vegades els fa tenir disputes entre ells. En Pol s'estima molt a en Bruno, però no de la manera que el segon estima al primer. En Pol és la debilitat d'en Bruno i moltes accions que realitza són per cridar la seva atenció.

6.1.6. Trama i arc de transformació

La trama principal d'en Bruno consisteix en l'acceptació d'un mateix i de la seva orientació sexual. La ficció seriada et presenta a en Bruno ballant, afició que manté en secret perquè no vol que ningú ho pugui relacionar amb què l'atrauen els homes. Tot seguit, en Bruno torna a conviure amb el seu pare després que aquest l'hagués abandonat de petit, i tenint-lo també a l'institut com al seu professor de filosofia. Ja des de l'inici, es mostra a l'espectador que en Bruno és homosexual, a través de converses amb la Tània, essent l'única persona que coneix aquest secret. Més endavant, es mostra com en Bruno s'intenta apropar a en Pol. En Bruno s'acosta d'una manera amigable, però en veritat la seva intenció és passar més estona amb ell, ja que està enamorat d'en Pol. Quan en Pol o altres amics d'en Bruno li fan preguntes sobre la seva vida heterosexual, ell els hi segueix el fil, negant d'aquesta manera la seva homosexualitat. Se sent atacat i acomplexat quan algú parla d'homosexualitat, reprimint així els seus sentiments. S'obsessiona amb la "normalitat", el seu desig més profund és ser "normal", i considera que ser gai és una anormalitat. Per aquest motiu, comença a burlar-se del seu professor de castellà pel seu sobrepès. La relació amb el Pol canvia quan en una festa els dos adolescents practiquen sexe oral entre ells. A partir d'aquell moment, en Pol comença a estar més distant d'en Bruno perquè ell tan sols vol amistat amb ell i en Bruno vol una relació amorosa amb ell. La pressió que sent en Bruno per acceptar que

és homosexual i el rebuig d'en Pol, fan que les burles d'en Bruno cap al seu professor de castellà, en Santi, empitjorin, considerant-se *bullying*. Realment, en Bruno l'utilitza de mirall dels seus propis problemes, fent-lo culpable de les seves pròpies inseguretats. D'aquesta manera, el tracta de la manera que no vol que el tractin a ell per ser "diferent". Finalment, en Santi mor, i en Bruno se sent culpable i li costa assimilar que s'ha portat malament amb ell, però li serveix d'empenta per no tenir por a expressar el que sent i acceptar-se a ell mateix. D'aquesta manera, confessa als seus companys i familiars la seva orientació sexual, i se sent més lliure.

A la segona temporada, es veu un Bruno obertament gai i amb parella, el qual el menciona constantment. El protagonisme d'en Bruno en aquesta temporada es redueix considerablement, servint de suport en altres trames dels seus familiars o companys de classe. Encara que disposa d'una petita trama que consisteix a intentar apropar-se més a en Pol per a seduir-lo i poder estar amb ell. Així doncs, en Bruno va intentant provocar en Pol mitjançant acostaments i comentaris sexuals. En veure que en Pol no té cap mena d'interès a tenir una relació sexual ni amorosa amb en Bruno, decideix marxar a viure a Roma, on viu el seu nuvi i la seva mare.

Fig 6.3. Bruno i Pol despedint-se. Font: Capítol 12 de la 2a Temporada de *Merlí* (2016).

A finals de la tercera i última temporada, en Bruno torna a aparèixer, ja que torna a Barcelona després que la seva parella li hagi estat infidel. Ell torna amb la intenció de tornar a intentar estar amb en Pol, però aquest es troba en una relació amorosa amb la Tània. No obstant això, en Bruno segueix encapritxat d'en Pol i l'intenta seduir a tota costa encara que estigui en una relació amb la seva millor amiga. El final de la sèrie mostren la vida dels protagonistes set anys més tard de la mort d'en Merlí, mostrant a en Pol i a en Bruno com a parella formal.

6.1.7. Estereotip

El personatge d'en Bruno és un clar exemple de l'estereotip de l'homosexual reprimat, sobretot en la primera temporada. Es pot observar clarament en els seus intents d'amagar la seva orientació sexual als demés, avergonyint-se dels seus desitjos sexuals. També, en l'obsessió per la "normalitat" i en no sentir-se diferent als altres. Com es comenta en el marc teòric d'aquest projecte, la seva trama principal consisteix en l'acceptació d'un mateix, l'amor propi i la sortida de l'armari del personatge. Per tant, encaixa amb l'estereotip de l'homosexual reprimat.

Tanmateix, s'ha considerat oportú mencionar que en aquesta sèrie s'ha identificat un altre estereotip en un altre personatge principal de la sèrie. Es tracta d'en Pol essent l'estereotip de bisexual lasciu, ja que actua de manera promíscua en el terreny sexual i és amant del sexe, mantenint relacions sexuals tant amb homes com amb dones.

6.1.8. Altra representació LGBT en la sèrie

En aquesta *teen sèrie* també apareixen altres representacions del col·lectiu LGBT. Com s'ha mencionat anteriorment mostren a en Pol, l'interès amorós d'en Bruno, com a bisexual. A més a més, d'un company de classe dels dos, l'Oliver, que també és identificat com a homosexual. També, presenten en la segona temporada a una professora d'anglès trans, la Quima.

6.2. Eric Effiong - *Sex Education*

6.2.1. Fitxa tècnica de la sèrie

Títol: *Sex Education*

Anys d'emissió: 2019-actualitat

Durada: 45 minuts

País: Regne Unit

Cadena: Netflix

Gènere: Dramey

Número de temporades: 2 temporades

Número de capítols: 16 capítols

Creadora: Laurie Nunn

Repartiment: Asa Butterfield, Ncuti Gatwa, Emma Mackey, Connor Swindells, Kedar Williams-Stirling, Alistair Petrie, Aimee Lou Wood, Patricia Allison i Gillian Anderson.

Fig 6.4. Cartell de *Sex Education*. Font: IMDB (2019).

6.2.2. Aparència física

L'Eric Effiong és un adolescent de raça negra, alt i prim. És un noi molt actiu, sempre va amb bicicleta a tots els llocs, així que disposa d'un cos esvelt. Té els ulls

fosc amb una mirada tendra, els llavis carnosos i el cabell gairebé rapat del tot, és a dir, té el cabell molt curt. Pel que fa a la vestimenta, l'Eric vesteix de manera cridanera, utilitzant colors radiant i vistosos. Acostuma a vestir amb peces de roba conjuntades entre si que criden l'atenció dels demés. A més a més, en algunes ocasions va maquillat i amb les ungles pintades. Així doncs, aquest personatge destaca per la seva aparença física, ja que sobresurt de la resta.

Fig 6.5. Eric Effiong. Font: IMDB (2019).

6.2.3. Caràcter

L'Eric és un adolescent obertament homosexual, és a dir, no amaga a ningú la seva orientació sexual. Les característiques més destacables d'aquest personatge són el seu optimisme, la seva energia, el seu gran sentit de l'humor i la seva passió per la tafaneria i els rumors. Normalment, està de bon humor, és entusiasta i és molt bon amic. Sempre es preocupa pels seus amics i familiars. És un noi força transparent, la qual cosa significa que li costa amagar i reprimir els seus sentiments. Però, també parla a vegades més del compte i explica coses que hauria de mantenir en secret. L'Eric, també, és entusiasta i li agradaria ser més popular a l'institut. Li importa el que els altres pensin d'ell. No obstant això, no s'avergonyeix de qui és ni de la seva identitat. És fort, valent i no té por de mostrar-se tal com és. Una de les seves passions és maquillar-se i vestir-se amb roba de dona. També, és un noi creient i que té fe, és practicant de la religió catòlica.

6.2.4. Ambient familiar

La família Effiong es tracta d'una família nombrosa. Consta d'un pare, una mare i cinc fills (l'Eric i les seves quatre germanes). Aquesta família britànica amb ascendència africana, són catòlics, i els hi agrada passar temps junts a l'Església. Aquesta família li dona suport a l'Eric i l'estimen i l'accepten tal com és. Per tant, coneixen l'orientació sexual del seu fill. No obstant això, el seu pare prefereix que ho mantingui com un secret i que no mostri als demés com és realment. No s'avergonyeix d'ell, sinó que té por que la societat no l'accepti i que facin mal al seu fill.

6.2.5. Relació amb altres personatges

-Otis: Aquest personatge és el principal de la ficció seriada, i també és el millor amic de l'Eric. L'Otis és l'únic amic que té l'Eric. Per tant, tenen una relació molt propera i un vincle molt especial. L'Eric s'estima molt al seu millor amic i sempre l'ajuda amb tots els seus problemes i li és molt fidel. Tanmateix, tenen molta confiança l'un amb l'altre, sempre fan moltes activitats i plans junts i s'expliquen tot el que els hi succeeix. D'aquesta manera, l'Eric és el confident del protagonista. Encara que l'Eric té més interès cap al seu amic, ja que sobretot parlen de temes relacionats amb la vida de l'Otis, i no pas dels problemes de l'Eric.

-Adam: L'Adam li fa la vida impossible a l'Eric a l'institut. Li fa *bullying* mitjançant amenaces de mort, robatoris, intimidació i agressivitat verbal i física. No obstant això, es converteixen en amants i creen un vincle amorós molt especial. L'Adam és la debilitat de l'Eric, se l'estima tal com és i se sent còmode quan estan els dos sols. Per tant, l'Adam és l'interès amorós principal de l'Eric. Encara que aquest últim voldria poder estar amb ell en públic i no haver d'amagar-se. Tot i que l'Adam en el passat li va fer molt de mal, l'amor que sent l'Eric per ell és tan profund que no li té en compte.

-Rahim: Es tracta del primer nuvi de l'Eric. En Rahim és la primera parella oficial i pública que té l'Eric. L'Eric li té gran estima i sent atracció física cap a ell, però realment estima a l'Adam. Això fa que l'Eric no se senti del tot còmode quan està amb en Rahim. Aquest últim es preocupa molt per l'Eric i l'estima molt. Però el sentiment no és recíproc, la qual cosa fa que l'Eric sigui més distant amb ell. No està enamorat d'ell.

6.2.6. Trama i arc de transformació

En la primera temporada de *Sex Education*, l'Eric té un paper secundari i per tant no té gaire trama en solitari. D'aquesta manera, el seu personatge apareix més a la narrativa dins de les trames principals de l'Otis i de l'Adam. Tot i això, té una petita trama la qual consisteix en l'acceptació d'un mateix i l'amor propi. Així doncs, es presenta a l'Eric com un noi efeminat i amb pocs amics. Sempre va acompanyat del seu millor amic, Otis, i ho fan tot junts. L'Eric és l'ombra de l'Otis, on va l'Otis, l'Eric també està. A l'institut, l'Adam li fa *bullying* a l'Eric perquè és obertament homosexual. D'aquesta manera, l'Eric se sent intimidat per l'Adam per les amenaces tant físiques com verbals que rep per part de l'agressor. Això crea un precedent i afecta en la inseguretat que té l'Eric de mostrar-se tal com és. Per tant, la seva passió pel maquillatge l'oculta i només es maquilla quan està a casa seva. Quan és el seu aniversari, els dos amics es decideixen vestir dels personatges femenins de la seva pel·lícula preferida. L'Otis el deixa plantat i l'Eric de camí a casa li roben les seves pertinences i rep una pallissa per la vestimenta i el maquillatge que porta. Això causa un canvi en l'actitud i el comportament del personatge. Comença a vestir de manera molt bàsica, sense cridar l'atenció, i es mostra més agressiu amb tots els del seu entorn. Creu que viu en un món cruel, on mai l'acceptaran tal com és, i per tal de sobreviure ha de canviar la seva manera de ser. No obstant això, acut a l'Església i l'ajuden a guanyar un altre cop fe en

ell mateix. Al final de la temporada, es mostra a l'Eric més segur de si mateix i que no li importa mostrar-se tal com és davant dels demés. Per aquest motiu, apareix al ball de l'institut amb maquillatge i vestit com a ell li agrada. S'encara a l'Adam, el seu agressor a l'institut, mostrant gran valentia i fortalesa. Tanmateix, l'Adam i l'Eric acaben castigats després de classe, i els dos es donen un petó i practiquen sexe oral.

En la segona temporada, l'Eric s'enfronta a problemes amorosos. El seu amant en secret, l'Adam se'n va de l'institut, però arriba un nou estudiant, en Rahim, pel qual sent una atracció física només veure'l. Els dos s'agraden i tenen cites romàntiques. L'Eric se sent a gust amb ell, ja que se sent estimat. La relació amb en Rahim va bé fins que torna al poble l'Adam. L'Eric i l'Adam comencen a passar més estona junts i sols, sense que ningú més ho sàpiga. Ho mantenen en secret. L'Eric se'n adona que realment estima a l'Adam, però que ell encara està dins l'armari i no està preparat per tenir una relació homosexual pública. D'aquesta manera, segueix amb en Rahim perquè ell sí que li dona el que vol, encara que no se l'estima. Quan està amb la seva parella, l'Eric està més incòmode, no se sent ell mateix. Ell és conscient que no té gaire afinitat amb en Rahim. En canvi, quan està amb l'Adam se sent totalment lliure i està còmode. Tenen una connexió especial, el fa riure i el fa sentir bé amb si mateix. Està enamorat d'ell. Al final, l'Adam se n'adona que perdrà a l'Eric si segueix actuant d'aquesta manera, així que es presenta davant de tot l'institut per mostrar el seu amor cap a l'Eric, i així comença la relació amorosa oficial entre l'Eric i l'Adam.

Fig 6.6. Adam declarant el seu amor a l'Eric.

Font: Capítol 8 de la 2a Temporada de *Sex Education* (2020).

6.2.7. Estereotip

Com s'ha mencionat anteriorment, al principi de la sèrie, l'Eric apareix en la sèrie com a personatge secundari en les trames de l'Adam i de l'Otis, el protagonista de la ficció seriada. Per això, l'estereotip d'aquest personatge és del millor amic gai. No disposa de gaire trama pròpia, la majoria de vegades que apareix en pantalla és per ajudar a avançar en la trama principal de la sèrie, la del seu millor amic. A més a més, l'Eric resulta ser el confident del protagonista, i la majoria de les vegades parlen de coses de l'Otis, sense donar importància a la vida de l'Eric. No obstant això, a mesura que avança la sèrie, el personatge de l'Eric té més protagonisme i disposa d'una trama particular i sòlida. D'aquesta manera, també es considera que representa l'estereotip del gai efeminat.

A més a més, s'ha considerat oportú mencionar que l'interès amorós principal de l'Eric, també és un personatge estereotipat. Es tracta del gai homòfob, ja que no accepta la seva pròpia orientació sexual, i agredeix i rebutja a altres personatges homosexuals, generant un odi visible cap a la comunitat LGBT.

6.2.8. Altra representació LGBT en la sèrie

En aquesta *teen sèrie* hi ha una gran representació del col·lectiu LGBT. En l'institut durant els episodis es mostren alumnes gais, lesbianes, pansexuals, bisexuals i asexuals. S'integra de manera natural dins de la narrativa i tracten problemes reals que tenen amb la seva sexualitat. Tanmateix, apareixen personatges adults LGBT, com ara les pares d'un del protagonista, en Jackson, les quals són lesbianes.

6.3. Payton Hobart - *The Politician*

6.3.1. Fitxa tècnica de la sèrie

Títol: *The Politician*

Anys d'emissió: 2019-actualitat

Durada: 42 minuts

País: Estats Units

Cadena: Netflix

Gènere: Dramey

Número de temporades: 1 temporada

Número de capítols: 8 capítols

Creadors: Ian Brennan, Brad Falchuk i Ryan Murphy

Repartiment: Ben Platt, Zoey Deutch, Lucy Boynton, David Corenswet, Julia Schlaepfer, Laura Dreyfuss, Theo Germaine, Rahne Jones, Jessica Lange i Gwyneth Paltrow.

Fig 6.7. Cartell de *The Politician*. Font: IMDB (2019).

6.3.2. Aparència física

En Payton Hobart és un adolescent caucàsic, prim i d'estatura mitjana, mesura 1.75 metres aproximadament. Té uns ulls castanys, que acostumen a anar acompanyats d'unes ulleres, encara que no les porta sempre. Aquest personatge també té els llavis carnosos i un front ample. En Payton té uns cabells castanys i porta sempre el mateix pentinat: el cabell curt i ben pentinat, tirant-se el serrell cap enrere. Pel que fa al vestuari d'en Payton, acostuma a dur roba de luxe i força elegant. Acostuma a portar polos, camises i jerseis de coll alt. Aquest personatge destaca per la manera de vestir, ja que vesteix massa arreglat per anar a l'institut i a la resta d'activitats que fa durant el dia. L'aparència física és una cosa molt important per ell, per tant li agrada tenir bon aspecte.

Fig 6.8. Payton Hobart. Font: IMDB (2019).

6.3.3. Caràcter

En Payton Hobart és un adolescent ric amb una gran ambició. El seu somni és arribar a ser President dels Estats Units d'Amèrica, i és capaç de fer qualsevol cosa per a poder arribar a aquest objectiu. D'aquesta manera, és un personatge ambiciós, intel·ligent, obsessiu, arrogant i egocèntric. Un tret molt característic d'en Payton és que es comporta políticament correcte davant de qualsevol situació. Sap com actuar davant dels demés per tal de no danyar la seva pròpia reputació. Així doncs, li importa massa el que els altres pensin i diguin d'ell. En Payton té el do de la paraula, li encanta ser el centre d'atenció i recitar discursos. És manipulador i calculador, sap exactament que dir per aconseguir el que vol. És un noi fred i nerviós, que viu amb molta pressió a sobre, ja que cuida molt la seva reputació. Ell sap que no és una bona persona, però vol fer del món un lloc millor amb els seus actes.

6.3.4. Ambient familiar

La família Hobart és una de les més adinerades dels Estats Units. Aquesta família consta de cinc membres. Un matrimoni format per un home i una dona, i tres fills mascles, els primers són bessons i són biològics de la parella. El petit és en Payton, i és adoptat. El pare només s'estima als seus fills biològics, mentre que la mare té predilecció pel fill petit, i és l'única de la família que l'estima. És el seu fill preferit, cosa que no agrada als seus germans. Els germans grans no estimen a en Payton i l'acostumen a insultar i intimidar físicament. El fan sentir que no pertany a la família i que està fora de lloc. Els pares tenen un matrimoni de conveniència. Ell estima a la dona, però ella no l'estima a ell, està enamorada d'una altra persona.

6.3.5. Relació amb altres personatges

-Alice: Es tracta de la parella del protagonista. Tenen una relació poc convencional. Són parella perquè a en Payton li convé per a complir els seus objectius. L'Alice està enamorada d'en Payton, però ell d'ella no ho està. L'estima i la respecta com a persona, però no té aquest sentiment cap a ella. D'aquesta manera, ell la utilitza a ella perquè creu que la necessita per a poder convertir-se en President dels E.E.U.U. i a la mínima que creu que ja no li és útil, no dubta en traïr la seva confiança i els seus sentiments. Tot i això, en Payton és la persona que més la coneix, i s'aprofita d'això.

-River: En River és l'amant d'en Payton. Els dos mantenen una relació amorosa en secret. Realment, els dos s'estimen i s'aprecien. En River és la debilitat d'en Payton, i és l'únic que coneix bé com és i que sap fer-li mostrar de manera vulnerable. Quan estan junts, en Payton es mostra més tranquil i se sent estimat i especial. El subconscient d'en Payton utilitza la imatge d'en River per a aclarir la seva ment i escoltar consells savis. Per tant, en River serveix de guia cap a on ha d'anar en Payton. Ell confia en el River, ja que sap que l'amor que est tenen és vertader.

-Astrid: Ella és la xicoteta d'en River. Amb en Payton des de petits han tingut molta rivalitat i no es tenen gaire estima. Ella li té gelosia perquè sap que en River l'estima més a ell. Per tant, intenta dificultar-li les coses a en Payton, i és la seva oposició en la presidència estudiantil del centre al qual estudien. En Payton la considera la seva rival i la seva enemiga, però en els fons es tenen respecte mutu.

6.3.6. Trama i arc de transformació

La trama principal de la sèrie consisteix en l'ambició del protagonista per tal d'esdevenir un dia President dels Estats Units d'Amèrica. En Payton està en l'últim any d'institut i ja pensa quines accions ha de realitzar per tal de complir els seus objectius. Creu que entrar a la Universitat Harvard i convertir-se en el president estudiantil del seu institut, li donaran més punts per a ser President de la nació. Tot canvia quan s'adona que el seu amant també es presenta per a ser el president estudiantil. Això fa que en Payton se senti traït i atacat per en River. En Payton l'amenaça en confessar públicament la relació que tenen en secret si no es retira. La infelicitat i la depressió d'en River s'apoderen d'ell i s'acaba suïcidant davant d'en Payton. Amb la seva mort, sembla que en Payton no té contrincant en les eleccions, però l'Astrid, la parella d'en River, decideix presentar-se en honor al mort. El protagonista entra en pànic i considera que és clau triar un bon vicepresident per tal de guanyar les eleccions, i per aquest motiu elegeix a l'Infinity, una estudiant del centre que pateix leucèmia. D'aquesta manera, en Payton la utilitza per al seu propi benefici. Tot empitjora quan en Payton comença a sospitar que la seva companya electoral fingeix la seva malaltia i descobreix que les seves sospites són certes. Així doncs, el protagonista s'endinsa en una aventura per tal d'evitar que no se sàpiga que la malaltia de l'Infinity és falsa, o per tal d'evitar que surtin a la llum gravacions de la mateixa comentant insults homòfobs, cosa que l'Astrid utilitza

per fer mal a la campanya del seu rival. Sempre que en Payton es troba davant d'un escenari complicat, invoca l'ànima d'en River perquè l'aconselli i el guiï cap a quina direcció ha d'encaminar-se. Tanmateix, en Payton decideix prescindir de la seva vicepresidenta, i s'alia amb la vicepresidenta de l'Astrid. Finalment, l'Astrid es retira de les eleccions, i per tant, en Payton és proclamat president estudiantil de l'institut. Després de ser rebutjades totes les seves propostes per tal de fer del centre un espai millor pels seus estudiants i de conèixer que l'Astrid havia obtingut més vots en les eleccions, decideix canviar la manera d'actuar i divertir-se una mica més. Així doncs, fa les paus amb l'Infinity i esdevenen bons amics, protagonitzant junts el musical de l'institut. Com el protagonista es guanya variis enemics durant els seus intents de guanyar les eleccions, s'enfronta a dos intents d'assassinat. Primer, la seva vicepresidenta l'intenta enverinar amb una magdalena, i després l'exparella i l'àvia de l'Infinity també l'intenten enverinar disparant-li uns perdigons a la cuixa. Però, sobreviu als diferents enverinaments que pateix.

Fig 6.9. En River anima a en Payton.

Font: Capítol 2 de la 1a Temporada de *The Politician* (2019).

Al final de la temporada hi ha un salt temporal de tres anys, i es mostra a un Payton sense ambició. Ha canviat el seu estil de vida, està a la universitat pública de Nova York, comparteix habitació, treballa en un bar cantant i tocant el piano i té problemes amb l'alcohol. En Payton ja no creu en si mateix, i decideix rendir-se amb el seu somni, ja que no es creu capaç de fer-lo realitat. Finalment, en River se li apareix i l'aconsella a deixar la beguda i a perseguir allò que tant anhela. Així doncs, el protagonista decideix reunir als seus amics i presentar-se a les eleccions per a convertir-se en el senador de l'estat de Nova York.

6.3.7. Estereotip

Com es pot apreciar en l'apartat anterior, la trama d'en Payton no es basa en la seva orientació sexual. És un aspecte secundari del seu personatge. Per aquest motiu no s'ha trobat cap mena de representació estereotipada d'aquest personatge estudiada en aquest projecte. Tot i que a vegades té actituds efeminades o no accepta la seva homosexualitat públicament, no encaixa del tot amb l'estereotip del gai efeminat ni de l'homosexual reprimat.

No obstant això, durant el visionat de la ficció seriada, s'ha identificat un estereotip en un dels personatges secundaris. Es tracta de l'Skye, qui és la vicepresidenta final d'en Payton i la que l'intenta assassinar. L'estereotip que representa és de la lesbiana masculinitzada per les seves actituds més virils, la vestimenta que duu i pel to de veu greu que utilitza al parlar.

6.3.8. Altra representació LGBT en la sèrie

A *The Politician* apareix més representació LGBT a part de l'homosexualitat recentment mencionada d'en Payton i de l'Skye. Apareixen personatges bisexuals, com ara en River o la Georgina, la mare d'en Payton. Aquesta última confessa haver mantingut relacions extramatrimonials amb altres homes i està enamorada d'una dona, la qual és lesbiana. A més a més, en James, un dels consellers de campanya d'en Payton es tracta d'un adolescent trans. La seva trama no consisteix en l'acceptació pròpia ni en el seu canvi de sexe, sinó que és un tret més del personatge, ni es menciona en la ficció.

6.4. Isak Valtersen - *Skam*

6.4.1. Fitxa tècnica de la sèrie

Títol: *Skam*

Anys d'emissió: 2015-2017

Durada: 30 minuts

País: Noruega

Cadena: NRK

Gènere: Drama

Número de temporades: 4 temporades

Número de capítols: 43 capítols

Creadora: Julie Andem

Repartiment: Lisa Teige, Josefine Frida Pettersen, Tarjei Sandvik Moe, Iman Meskini, Ulrikke Falch, Ina Svenningdal, Marlon Langeland i Herman Tommeraas.

Fig 6.10. Cartell de *Skam*. Font: IMDB (2015).

6.4.2. Aparència física

L'Isak Valtersen és un adolescent caucàsic alt. Té els ulls clars, d'un blau cel i els cabells rossos i llis. Acostuma a portar el cabell curt, però no rapat. Té un somriure encantador, i se li marquen els clotets a la galta quan riu. Té les dents força separades. Pel que fa a la seva constitució, l'Isak és un noi prim, no està gaire tonificat. Aquest personatge duu una vestimenta semblant a la de la moda urbana. Acostuma a portar roba

que li va ample, com ara dessuadores amb caputxa i samarretes bàsiques. També porta texans de colors foscos i sabates d'esport. Un tret característic de la seva vestimenta és que acostuma un accessori al cap, normalment duu una gorra al revés, un gorro o la caputxa de la dessuadora o de la jaqueta que porti.

Fig 6.11. Isak Valtersen. Font: IMDB (2016).

6.4.3. Caràcter

El tret característic més remarcable d'aquest personatge és lo mentider i manipulador que pot arribar a ser per tal de protegir-se a ell mateix i ocultar informació que no vol que se sàpiga. Així doncs, a l'Isak li importa massa el que els altres puguin pensar d'ell. D'aquesta manera, acostuma a recórrer a la mentida per tal d'ocultar com és realment. Per tant, aquest personatge és insegur i reservat, no li agrada que els demés intervinguin en situacions familiars. Un altre motiu pel qual menteix tant és per tal d'evitar problemes i responsabilitats, ja que no li agrada tenir responsabilitats ni afrontar problemes. Així que menteix per evadir-ho. També, és un adolescent força tossut, sensible i orgullós. Li agrada passar el seu temps lliure amb els seus amics bevent alcohol, fumant marihuana o patinant en monopatí. Acostuma a actuar de manera egoista i no té ambicions de futur. No obstant això, és un noi divertit i atent.

6.4.4. Ambient familiar

Pel que fa a l'ambient familiar de l'Isak, és un tema poc tractat en la ficció seriada. Els seus familiars no apareixen mai en pantalla, encara que es mostren alguns aspectes de la relació de la família Valtersen. L'Isak és fill únic d'un matrimoni trencat. El pare abandona a la seva dona i al seu fill. No obstant això, es preocupa pel seu fill i intenta mantenir una relació propera amb ell, encara que el segon es mostra poc receptiu i li té rancor per haver-lo abandonat. La mare es tracta d'una persona molt estricta i obsessionada amb la religió catòlica. L'Isak se'n va de casa i comparteix pis amb altres estudiants, així que fuig de se mare perquè només el parla per motius religiosos.

6.4.5. Relació amb altres personatges

-Even: L'Even es tracta de l'interès amorós de l'Isak. Els dos es coneixen a l'institut, i aviat l'Isak es fixa en ell, ja que els dos participen en un grup d'amics de l'institut. L'Isak s'enamora d'ell ràpidament. Però, no entén els actes de l'Even, ja que en moments es comporta molt proper i afectuós amb ell, i de sobte s'allunya d'ell i es mostra distant. No obstant això, se l'estima molt i vol estar amb ell. És l'única persona amb la que es mostra vulnerable i se sent còmode i ell mateix quan passa estona amb l'Even.

-Jonas: Aquest personatge és el millor amic de l'Isak. Són companys de classe de l'institut i són amics des de ben petits. Tenen una bona amistat, es preocupen l'un per l'altre i volen el millor per l'altre. Acostumen a parlar de les seves aficions i dels seus plans, ja que els hi costa parlar dels seus sentiments. En ser tant reservat, l'Isak a vegades li oculta coses al seu millor amic i el menteix. En Jonas la majoria de cops sap que el menteix, però respecta la seva privacitat. No obstant això, es tenen molta estima i en Jonas és un element de suport per a l'Isak.

-Eskild: L'Eskild és un dels companys de pis de l'Isak. Es tracta d'un personatge molt tafaer i s'interposa en la vida de l'Isak. Són amics i és el confident de l'Isak. És a la persona a la que recorre per a buscar consells per a encarar els seus problemes. La relació que tenen aquests dos personatges és molt important per a l'acceptació de la comunitat LGBT per part de l'Isak. Així doncs, l'Eskild és el seu referent homosexual.

6.4.6. Trama i arc de transformació

Skam té un format diferent a la resta de sèries analitzades, ja que cada temporada està narrada des de la perspectiva d'un personatge diferent. L'Isak Valtersen és el protagonista de la tercera temporada. Per tant, aquest apartat estarà centrat sobretot en la tercera temporada de la ficció seriada. Durant les dues primeres temporades, l'Isak no disposa de trama pròpia, és a dir, apareix com a personatge secundari en les trames de les protagonistes. Tot i així, se'l mostra tenint relacions heterosexuales, encara que es van descobrint certs detalls d'ell que fan que l'espectador sàpiga que en veritat és homosexual, com ara quan mostren que en el seu telèfon mòbil hi ha pàgines de pornografia homosexual.

La trama principal de la tercera temporada de l'Isak consisteix en l'acceptació d'un mateix com a homosexual i el primer amor. Primerament, l'Isak està fumant marihuana amb els seus amics en el lavabo en una festa i es posa a la defensiva perquè li retreuen que fa molt que no està amb una noia. De sobte, apareix l'Emma, i l'Isak intenta lligar amb ella davant dels seus amics, la qual cosa funciona. Es donen un petó, i quan es queden sols, l'Isak s'aparta excusant-se de que no vol més. Apareix la policia a la festa, i amaga tota la marihuana que portava per tal de no tenir problemes. La Sana, una companya de classe de l'Isak agafa la marihuana i el fa apuntar-se a un grup de

l'institut per a poder tenir de nou la marihuana. En la primera reunió d'aquest grup és fixa en un noi i es fan amics, l'Even. L'Isak i l'Even cada cop passen més temps junts i es fan més amics. A l'Isak li agrada i s'obsessiona amb ell buscant-lo per les xarxes socials i mirant la seva pel·lícula preferida. No obstant això, descobreix que l'Even té novia, i per tant, decideix començar una relació amb l'Emma, per aparentar ser heterosexual davant dels demés, ja que és el que ell considera com a normal. Sempre que passa temps amb l'Even menteix als seus amics perquè no vol mencionar-lis que passa tant de temps amb un altre noi ni admetre que és homosexual. Tanmateix, la nit de Halloween tenen una cita doble les dues parelles (l'Even, la seva xicota, l'Isak i l'Emma), on s'emborratxen i els dos nois decideixen deixar-les a l'apartament i fugir junts. En aquest moment es donen el seu primer petó.

Fig 6.12. L'Isak i l'Even es desperten junts.

Font: Capítol 5 de la 3a Temporada de *Skam* (2016).

A partir d'aquest moment, comença a acceptar la seva orientació sexual i l'amor que sent cap a l'Even. D'aquesta manera, deixa a l'Emma perquè vol començar una relació amorosa amb l'Even. També, li confessa al seu company de pis, l'Eskild, que és gai. Encara que l'Isak segueix tenint prejudicis sobre el tema i defineix la seva orientació sexual des d'un punt de vista homonormatiu. Considerant-se millor a ell mateix que a altres homosexuals pel simple fet de no ser efeminat. Aquest comentari fa que l'Eskild es molesti amb l'Isak, i creï un cert distanciament entre els dos companys de pis. Tot i així, l'Isak és feliç perquè està amb el noi del que està enamorat. Però, tot canvia quan l'Even li demana espai i torna amb la seva xicota. Això fa que l'Isak estigui malament amb ell mateix i es mostra de manera agressiva amb la resta de persones.

Tot i demanar-li distància, l'Even segueix enviant-li notes amoroses a l'Isak, mostrant-li que encara té sentiments d'estima cap a ell, la qual cosa fa que s'angoixi encara més. Finalment, l'Isak li diu a l'Even tot el que sent i que vol estar amb ell. Tornen a estar bé entre els dos i practiquen l'acte sexual. L'Even comença a actuar de manera diferent i se'n va de l'hotel completament despullat. L'Isak el persegueix preocupat i se'n adona que l'Even és bipolar. Tot i així, l'Isak l'estima, l'accepta tal com és i lluita perquè la seva relació segueixi endavant.

Pel que fa a l'última temporada, es mostra a l'Isak obertament gai davant de tothom amb una relació feliç i estable amb l'Even.

6.4.7. Estereotip

L'estereotip al qual pertany el personatge analitzat de *Skam* és l'homosexual reprimat. L'Isak durant la narrativa de la sèrie intenta ocultar la seva orientació sexual als seus companys i s'avergonyeix de la seva atracció cap a persones del seu mateix sexe. Tanmateix, s'obsessiona en aparentar "normalitat" davant dels demés i no cridar l'atenció. A més a més, la seva trama consisteix en l'acceptació de la seva homosexualitat i la sortida de l'armari. Per tant, encaixa amb l'estereotip de l'homosexual reprimat.

Tanmateix, s'ha considerat oportú mencionar que en aquesta sèrie s'ha identificat un altre estereotip en un altre personatge secundari de la sèrie. Es tracta de l'Eskild essent l'estereotip del millor amic gai. Es tracta d'un personatge homosexual efeminat que no disposa de gaire trama pròpia i és el confident del protagonista. Durant tota la sèrie, no se li dona importància a la vida privada d'aquest personatge, i normalment és utilitzat com a recurs humorístic.

6.4.8. Altra representació LGBT en la sèrie

En aquesta sèrie apareix un nombre reduït de personatges pertanyents a la comunitat LGBT. Tan sols apareixen els prèviament mencionats en aquesta anàlisi. Es tracta de l'Isak i l'Eskild com a homosexuals, i a l'Even com a bisexual.

6.5. La prova de Vito Russo

En aquest últim apartat se'ls hi fa la prova de Vito Russo a les sèries seleccionades per tal d'esbrinar si la representació del col·lectiu LGBT és adequat en cada una de les ficcions seriades. Per a superar la prova es basa en tenir tres requisits, els quan s'han explicat en el marc teòric del present projecte. Es realitza una taula per a cada una de les sèries i s'indica quins requisits superen cadascun dels personatges regulars LGBT de la sèrie.

6.5.1. *Merlí*

	Bruno	Pol	Oliver	Quima
Personatge pertanyent al col·lectiu LGBT	✓	✓	✓	✓
Orientació sexual no defineix majoritàriament al personatge	✗	✓	✗	✗
Té un paper clar en la trama principal	✓	✓	✗	✗

Taula 6.1. Prova de Vito Russo a *Merlí*. Font: Elaboració pròpia.

Com es pot observar amb els resultats de la taula, la sèrie ***Merlí* supera la prova de Vito Russo**, ja que compleix amb tots els factors que imposa la prova. No obstant això, dels quatre personatges regulars LGBT de la ficció seriada, tan sols en Pol disposa de tots els requisits. En canvi, en Bruno, el personatge analitzat no ha superat l'apartat de que la seva orientació sexual no defineix majoritàriament al personatge.

6.5.2. *Sex Education*

	Eric	Adam	Lily	Ola	Anwar	Sofia	Roz
Personatge pertanyent al col·lectiu LGBT	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Orientació sexual no defineix majoritàriament al personatge	✗	✓	✓	✓	✗	✓	✓
Té un paper clar en la trama principal	✓	✓	✗	✓	✗	✗	✗

Taula 6.2. Prova de Vito Russo a *Sex Education*. Font: Elaboració pròpia.

D'aquesta manera, la *teen sèrie* anglesa ***Sex Education*** supera la prova de Vito Russo perquè té tots els requisits per aprovar el test. Dels set personatges regulars que pertanyen a la comunitat LGBT, tan sols dos compleixen amb tots els requisits, l'Adam i la Ola. El personatge analitzat en aquest projecte, l'Eric, no ha superat l'apartat de que la seva orientació sexual no defineix majoritàriament al personatge.

6.5.3. *The Politician*

	Payton	River	Skye	Georgina	James
Personatge pertanyent al col·lectiu LGBT	✓	✓	✓	✓	✓
Orientació sexual no defineix majoritàriament al personatge	✓	✓	✓	✓	✓
Té un paper clar en la trama principal	✓	✓	✓	✓	✓

Taula 6.3. Prova de Vito Russo a *The Politician*. Font: Elaboració pròpia.

Veient els resultats de la taula, és més que evident que ***The Politician*** supera la prova de Vito Russo. No només la sèrie supera tots els requisits necessaris per passar el test, sinó que els cinc personatges regulars LGBT de la ficció seriada també compleixen amb tots els requisits. D'aquesta manera, aquesta sèrie disposa d'una bona representació del col·lectiu en televisió.

6.5.4. *Skam*

	Isak	Even	Eskild
Personatge pertanyent al col·lectiu LGBT	✓	✓	✓
Orientació sexual no defineix majoritàriament al personatge	✗	✗	✗
Té un paper clar en la trama principal	✓	✓	✗

Taula 6.4. Prova de Vito Russo a *Skam*. Font: Elaboració pròpia.

Com es pot observar en la taula anterior, la sèrie ***Skam*** no supera la prova de **Vito Ruso**. Aquesta sèrie tan sols disposa de tres personatges regulars pertanyents a la comunitat LGBT, i cap d'ells supera el requisit de que les seves orientacions sexuals no defineixin majoritàriament als personatges.

7. Conclusions

Després d'haver fet una anàlisi dels quatre personatges homosexuals masculins de diferents ficcions seriades destinades a un públic juvenil, cal comparar-les entre elles per a poder respondre la pregunta d'investigació del present treball. Aquesta qüestió és la següent: Ha millorat la representació homosexual juvenil en les *teen sèries* actuals?

Per tant, amb aquesta comparativa es veuran quins factors tenen en comú i quins són desiguals entre els diferents personatges. Així es podrà conèixer si la representació de l'homosexualitat en aquestes sèries han estat adequades o no.

Pel que fa a l'aspecte físic dels personatges, no s'ha trobat que se segueixi un patró físic per a representar l'adolescent homosexual de l'actualitat. Cadascun dels personatges analitzats eren diferents físicament entre ells, a més a més de vestir de manera diferent. Cadascun d'ells té el seu propi estil per a vestir. L'únic aspecte físic que s'ha trobat en comú és el fet que tots tenen el cabell curt i tenen cossos prims i esvelts. No obstant això, no s'ha considerat que sigui un aspecte que representi tan sols els personatges homosexuals, sinó que en televisió generalment s'acostuma a representar l'home amb el cabell curt i amb cos esvelt. Així doncs, els personatges gais televisius al ser del sexe masculí, se'ls acostuma a representar amb aquest aspecte físic.

No es pot afirmar que el caràcter dels quatre personatges sigui semblant. Cada un d'ells té una manera d'actuar i de veure les coses diferent dels altres. Els més semblants són en Bruno de *Merlí* i l'Isak de *Skam*, però entre els altres són força diferents. Però, s'han trobat diferents aspectes comuns entre els quatre que cal remarcar. Un aspecte comú de la personalitat dels diferents personatges és que tenen problemes en confiar amb la gent. Els quatre personatges tenen dificultat en acceptar-se tal com són i compartir-ho amb la gent del seu voltant. D'aquesta manera, els hi importa el que els demés pensin d'ells, per tant actuen de certa manera que oculten part de com són.

Un altre aspecte que s'ha considerat convenient de mencionar és que tots els personatges analitzats mostren una obsessió per la "normalitat". Ells mateixos es consideren "anormals" per com són o com se senten. Així que durant les seves trames cerquen com no sentir-se diferent dels demés, majoritàriament això és causat per la seva orientació sexual.

Els ambients familiars dels personatges analitzats són totalment diferents entre ells. Alguns provenen de famílies adinerades, altres de famílies de classe mitjana, altres de famílies trencades i altres de famílies nombroses. Tots tenen diferents problemes familiars, però pel que respecta a les seves homosexualitats, tots reben suport i acceptació per part de les seves famílies. Així que en les sèries juvenils actuals mostren un tipus de família amb mentalitats més obertes respecte a la diversió sexual.

Pel que fa a la relació que tenen amb altres personatges de la sèrie, s'ha volgut centrar en la relació amb els seus interessos amorosos. En les diferents ficcions seriades se'ls presenta de manera enamoradissa, és a dir, que s'enamoren profundament dels seus interessos amorosos. Així doncs, quan els personatges es mostren més vulnerables és quan comparteixen escena amb ells. En els quatre casos, les debilitats d'aquests personatges són els seus interessos amorosos.

Relacionat amb el mateix tema, s'ha considerat oportú mencionar aquest fet que s'ha observat en visionar les diferents sèries. Aquest aspecte consisteix en fet que els interessos amorosos dels personatges analitzats són bisexuals o han tingut relacions heterosexuales. Aquest fet és una manera eficaç de representar altres membres de la comunitat LGBT en les seves ficcions seriades.

Tot i que les trames dels personatges analitzats són diferents, ja que les sèries tracten de temes diferents. Les trames d'aquests personatges tracten majoritàriament sobre la seva orientació sexual, a excepció d'en Payton de *The Politician*. Així doncs, les trames dels altres tres personatges mostren principalment l'homosexualitat d'ells com a factor principal. A més a més, tracten l'acceptació i l'estima d'un mateix. Com s'ha comentat anteriorment, tots els personatges tenen problemes en confiar amb els altres i estan obsessionats a sentir-se "normals", que per aquest motiu reprimeixen moltes accions i pensaments quan estan acompanyats. Aquesta falta d'acceptació d'un mateix

en els quatre casos causa com es mostren amb agressivitat amb altres personatges que no tenen res a veure amb els seus propis problemes interns. No obstant això, els quatre personatges tenen un arc de transformació semblant entre ells, ja que al principi es mostren d'una manera diferent de com acaben. En altres paraules, al començament de les sèries aquests personatges oculten com són, i al final de la sèrie es mostren tal com són. Per tant, tots tenen una evolució personal positiva, aprenen a acceptar-se a ells mateixos.

Després d'haver estudiat els diferents tipus d'estereotips dels personatges LGBT, s'ha pogut observar com es mostraven aquests estereotips en les *teen sèries* seleccionades. Cal mencionar que en Payton de *The Politician* és l'únic dels personatges analitzats que no està estereotipat, els demés sí que ho estan. No obstant això, en les quatre sèries s'han trobat estereotips en personatges secundaris. Per tant, totes les sèries analitzades disposen d'almenys un personatge LGBT estereotipat.

També, cal mencionar que en totes les sèries analitzades es presenten més personatges del col·lectiu LGBT a part del personatge seleccionat i el seu interès amorós. Tanmateix, en aquestes sèries no només visualitzen l'heterosexualitat i l'homosexualitat, sinó que donen visió a altres orientacions sexuals que formen part de la comunitat LGBT, com ara la bisexualitat.

L'últim apartat de l'anàlisi d'aquest treball consisteix a realitzar-los la prova de Vito Russo a les quatre sèries juvenils seleccionades per a conèixer la qualitat d'aquesta representació de la comunitat LGBT. Els resultats de la prova són els següents:

- Merlí* supera la prova de Vito Russo.
- Sex Education* supera la prova de Vito Russo.
- The Politician* supera la prova de Vito Russo.
- Skam* no supera la prova de Vito Russo.

D'aquesta manera, 3/4 sèries juvenils seleccionades superen la prova de Vito Russo. Així doncs, *Skam* és la que té la pitjor representació LGBT de les quatre.

Després de realitzar-los el test a les quatre ficcions seriades, l'autor del treball va observar que cap dels personatges de *Skam* compleixen un dels requisits necessaris per a superar la prova: que l'orientació sexual o la identitat de gènere del personatge no sigui el que majoritàriament defineixi al personatge. D'aquesta manera, les trames d'aquests personatges tracten sobretot els problemes i les dificultats de pertànyer al col·lectiu LGBT.

En canvi, la sèrie *The Politician* és la que millors resultats ha obtingut de totes, ja que tots els seus personatges LGBT superen tots els requisits de la prova de Vito Russo. Així doncs, es pot confirmar que de les quatre sèries analitzades, *The Politician* és la que té la millor qualitat pel que fa a la representació de persones LGBT. Els seus personatges tenen trames paral·leles a les seves orientacions sexuals o identitats sexuals. Així doncs, ho mostren de manera secundària i no li donen tanta importància a l'orientació sexual dels seus personatges. Sinó que aquests personatges s'enfronten a problemes i situacions que no tenen res a veure amb el sexe de les persones per les quals se senten atretes.

Les dues sèries restants: *Merlí* i *Sex Education*, superen la prova de Vito Russo, ja que tenen personatges que disposen dels tres requisits necessaris per a superar el test. No obstant això, no tots els personatges LGBT en aquestes *teen sèries* superen la prova. Per tant, disposen de personatges que no compleixen amb els requisits.

Per a dur a terme *El personatge homosexual masculí a les teen sèries* s'ha realitzat una investigació sobre les sèries de televisió juvenils i la representació dels homosexuals dins d'aquest mitjà de comunicació. S'ha estudiat la importància que tenen les *teen sèries* en la seva audiència per a crear la seva pròpia identitat. Per tant, una representació adequada en aquest tipus de contingut audiovisual és essencial per a ajudar a acceptar i integrar sense discriminació al col·lectiu LGBT. A més a més, en el marc teòric d'aquest projecte s'han investigat les diferents fases de representació a la televisió d'aquesta comunitat al llarg de la història i els estereotips més emprats per a representar als diferents personatges.

Tanmateix, s'ha explicat la funcionalitat de la prova de Vito Russo, la qual serveix per a avaluar si una peça audiovisual integrada de manera adequada als personatges LGBT. Així aquesta prova determina la qualitat d'aquesta representació de la sèrie o pel·lícula en qüestió.

Com s'ha estudiat en el marc teòric, cada cop hi ha més personatges LGBT en els continguts audiovisuals destinats a la televisió. No obstant això, amb aquest treball es volia saber si aquest increment de representació també ha estat acompanyat per una millor qualitativa respecte als personatges. Per aquest motiu, es van seleccionar quatre personatges homosexuals masculins de ficcions seriades diferents per a comprovar-ho.

Després de visionar, analitzar i comparar cada un dels personatges i sèries, s'ha comprovat que se segueix estant en la fase de Representació eficaç, ja que tracten personatges complexos i que són models positius per a l'audiència. Cal recordar que en aquesta fase segueixen mostrant als personatges LGBT mitjançant estereotips i de manera unidimensional. Els resultats obtinguts del visionament de les quatre sèries han estat que 3/4 dels personatges analitzats estan estereotipats i que les seves trames tracten majoritàriament les seves dificultats d'enfrontar-se a la seva orientació sexual.

D'aquesta manera, després de finalitzar aquesta investigació es recomana al crear personatges homosexuals utilitzar l'estratègia emprada a *The Politician*, on l'homosexualitat del protagonista no és el centre de la seva trama. Demostrant, d'aquesta manera, que poden haver-hi personatges LGBT tridimensionals on l'orientació sexual dels personatges no és el que més defineix al personatge.

Per tant, es considera que el nivell qualitatiu d'aquests personatges no va a la par amb l'increment de representació LGBT que s'ha establert aquests darrers anys en la televisió. No obstant això, la representació homosexual en les quatre sèries analitzades és positiva, ja que tracten temes i situacions que l'audiència més jove es pot sentir identificada. A més a més, intenten integrar a les persones LGBT i que aquestes siguin més acceptades en la societat.

En tractar-se d'un treball de fi de grau, aquest projecte s'ha patit certes limitacions d'estudi, ja que s'havien de complir amb les diferents pautes establertes per la universitat. No obstant això, s'és conscient que hi ha diferents aspectes que es poden millorar, com ara incorporar més sèries de televisió per a obtenir millors resultats. Però a causa de la limitació temporal del projecte no s'ha pogut dur a terme. Així doncs, es podrien crear possibles ampliacions futures del treball incorporant més sèries a l'anàlisi. També, es podrien seleccionar quatre *teen sèries* de fa 10 anys per comparar la representació homosexual dins d'aquest tipus de continguts audiovisuals. A més a més d'incorporar personatges que representen altres orientacions sexuals de la comunitat LGBT, com ara les lesbianes, els bisexuals o les persones trans.

8. Bibliografía

Barroso, J. (2002). *Realización de los géneros televisivos* (1a Edició.). Madrid: Editorial Síntesis.

Bellón, T. (2012). Nuevos modelos narrativos. Ficción televisiva y transmediación. *Revista Comunicación I* (10), 17-31.

Belmonte, J. i Guillamón, S. (2008). Co-educar la mirada contra los estereotipos de género en TV. *Revista Científica de Educomunicación* 31(16), 115-120.

Bond, B.J. i Compton, B.L. (2015). Gay on-screen: The relationship between exposure to gay characters on television and heterosexual audiences' endorsement of gay equality. *Journal of Broadcasting & Electronic Media* 59(4), 717-732.

Bond, B.J. ; Hefner, V. i Drogos, K.L. (2009). Information-Seeking Practices during the Sexual Development of Lesbian, Gay, and Bisexual Individuals: The Influence and Effects of Coming Out in a Mediated Environment. *Sexuality & Culture* 13(1), 32-50.

Bonds-Raacke, J. M., Cady, E. T., Schlegel, R., Harris, R. J. y Firebaugh, L. (2007). Remembering gay/lesbian media characters: Can Ellen and Will improve attitudes toward homosexuals?. *Journal of Homosexuality* 53(3), 19-34.

Borrego, D. (2017). *La representación del personaje gay en las series de ficción televisiva españolas* (Treball de fi de grau no publicat). Universitat Autònoma de Barcelona, Catalunya.

Brown, G. (2012). Homonormativity: A metropolitan concept that denigrates "ordinary" gay lives. *Journal of homosexuality* 59 (7), 1065-1072.

Butler, J. (2007). *El género en disputa, el feminismo y la subversión de la identidad* (1a Edició.). Barcelona: Paidós.

Cáceres, M.D., Ruiz, J.A. i Brändle, G. (2011). El uso de la televisión en un contexto multipantallas: viejas prácticas en nuevos medios. *Anàlisi: quaderns de comunicació i cultura* 43, 21-44.

Carrasco, A. (2010). Teleseries: géneros y formatos. Ensayo de definiciones. *Miguel Hernández Communication Journal* 9(1), 174-200.

Casetti, F. i Di Chio, F. (1999). *Análisis de la televisión: instrumentos, métodos y prácticas de investigación* (1a Edició.). Barcelona: Paidós.

Creeber, G. (2008). *The Television Genre Book* (2a Edició.). Londres: Palgrave MacMillan.

Crespo, M. (2005). Mensajes y modelos televisivos para los adolescentes: estudio base para un análisis sistemático del contenido sexual de las series de televisión. *Doxa* 3, 187-213.

Crimental, E. (2018). *Tópicos eternos: la representación LGBT+ en el cine y la televisión*. Recuperat de <https://www.caninomag.es/topicos-eternos-la-representacion-lgbt-en-el-cine-y-la-television/>

Croteau, D. i Hoynes, W. (2013). *Media/society: Industries, images, and audiences* (1a Edició.). Londres: Sage.

Diamond, L. (2008). *Sexual fluidity: Understanding Women's Love and Desire* (1a Edició.). Estats Units: Harvard University Press.

Evans, V. (2007). Curved TV: The impact of televisual images on gay youth. *American Communication Journal* 9 (3), 7-17.

Fedele, M. (2011). *El consum adolescent de la ficció seriada televisiva* (Tesi doctoral, Universitat Autònoma de Barcelona, Barcelona, España). Recuperat de <https://www.tdx.cat/handle/10803/83502#page=1>

Fedele, M. (2014). *Los personajes jóvenes en la ficción televisiva: identidades, modelos y representaciones juveniles en la era digital*. Memòria Final de Projecte Aliança 4 Universitats. Barcelona, Espanya: Departament de Comunicació, Universitat Pompeu Fabra.

Fedele, M., Prado, E. i García-Muñoz, N. (2011). La singularidad de las series juveniles producidas a partir de los años noventa. A J. Sierra Sánchez i S. Liberal Ormaechea (Coords.), *Investigaciones educomunicativas en la sociedad multipantalla* (pàg. 325-344). Madrid, Espanya: Fragua.

Fejes, F. i Petrich, K. (1993). Invisibility, homophobia and heterosexism: Lesbians, gays and the media. *Critical Studies in Mass Communication* 10(4), 396-422.

Galán, E. (2007). *La imagen social de la mujer en las series de ficción* (1a Edició.). Càceres: Universitat d'Extremadura.

Galán, E. i del Pino, C. (2010). Jóvenes, ficción televisiva y nuevas tecnologías. *Área Abierta* 25, 1-17.

García, P.J. (2011). Lo *geek* vende. Transformaciones de los *topoi* sobre el adolescente inadaptado en las series de televisión norteamericanas. *FRAME* 7, 159-190.

GLAAD. (2009). *Where We Are On TV: GLAAD's 14th Annual Diversity Study Previews the 2009-2010 Primetime Television Season*. Recuperat de <https://www.glaad.org/sites/default/files/whereweareontv2009-2010.pdf>

GLAAD (2015). *2015 Studio Responsibility Index*. Recuperat de https://www.glaad.org/files/2015_SRI.pdf

GLAAD. (2018). *Where We Are On TV 2018-2019*. Recuperat de https://glaad.org/files/WWAT/WWAT_GLAAD_2018-2019.pdf

GLAAD. (2019). *Where We Are On TV 2019-2020*. Recuperat de <https://www.glaad.org/sites/default/files/GLAAD%20WHERE%20WE%20ARE%20ON%20TV%202019%202020.pdf>

Gomillon, S. i Giuliano, T. (2011). The influence of media role models on gay, lesbian, and bisexual identity. *Journal of homosexuality* 58(3), 330-354.

González, B. (2013). *El lesbianismo en las series de ficción televisiva españolas* (Tesi doctoral no publicada). Universitat Complutense de Madrid, Comunitat Autònoma de Madrid.

Gross, L. (2012). *Up from invisibility: Lesbians, gay men, and the media in America* (1a Edició.). Nova York: Columbia University Press.

Jenkins, H. (2010). *Piratas de textos: Fans, cultura participativa y televisión* (1a Edició.). Madrid: Paidós.

Korres, O. i Elexpuru, I. (2016). Las preferencias de los adolescentes sobre los personajes televisivos de ficción seriada. *Trípodos* 38, 141-159.

Lacalle, C. (2013). *Jóvenes y ficción televisiva: Construcción de identidad y transmedialidad* (1a Edició.). Barcelona: UOC.

Lee, A. C. K. (2008). Gay, Lesbian, Bisexual, Transgender Media Studies. A Wolfgang Donsbach (Ed.). *The International Encyclopedia of Communication*, pàg. 1925-1930. Malden: Blackwell Publishing.

Lee, T.T. i Hicks, G.R. (2011). An analysis of factors affecting attitudes toward same-sex Marriage: Do the Media Matter? *Journal of Homosexuality* 58(10), 1391-1408.

Maccio, E. (2011). Self-reported sexual orientation and identity before and after sexual reorientation therapy. *Journal of Gay & Lesbian Mental Health* 15(3), 242-259.

- MacCulloch, M. J. i Feldman, M. P. (1977). Sobre la etiología de la homosexualidad. *Revista latinoamericana de Psicología* 9(1), 101-115.
- Masanet, M.J. i Buckingham, D. (2015). Advice on life? Online fan forums as a space for peer-to-peer sex and relationships education. *Sex Education* 15(5), 486-499.
- Masanet, M.J. i Fedele, M. (2019). El "chico malote" y la "chica responsable": modelos aspiracionales y representaciones juveniles en las *teen series* españolas. *Palabra Clave*, 22 (2), 01-27.
- McInroy, L. B. i Craig, S. L. (2017). Perspectives of LGBTQ emerging adults on the depiction and impact of LGBTQ media representation. *Journal of Youth Studies* 20(1), 32-46.
- Mckee, A. (2000). Images of gay men in the media and the development of self esteem. *Australian Journal of Communication* 27(2), 81-98.
- McLaughlin, B. i Rodriguez, N.S. (2016). Identifying with a Stereotype: The Divergent Effects of Exposure to Homosexual Television Characters. *Journal of Homosexuality* 64 (9), 1196-1213.
- Mejía, J. i Almanza, M. (2010). Comunidad LGBT: Historia y reconocimientos jurídicos. *Revista Justicia* 17, 78-110.
- Montero, Y. (2006). *Televisión, valores y adolescencia* (1 Edició.). Barcelona: Gedisa.
- Mosely, R. (2001). The teen series. A G. Creeber (Ed.), *The Television Genre Book* (pàgs. 41-43). Londres, Regne Unit: British Film Institute.
- Peña, J.A. (2013). Estereotipos de hombres homosexuales en la gran pantalla (1970 - 1999). *Razón y Palabra* 85.
- Pindado, J. (2005). Lo ideal y lo real en TV: calidad formatos y representación. *Revista de Comunicación y Educación* 25, 101-108.

Ramírez, M.D.M. i Cobo, S. (2013). La ficción gay-friendly en las series de televisión españolas. *Nueva época* 19, 213-235.

Real, L. (2017). *La representación de la homosexualidad en series de televisión del nuevo milenio* (Treball de fi de grau no publicat). Universitat de Sevilla, Andalucía.

Reynolds, R. (2015). REYNOLDS: *Misrepresentation in the Media*. Recuperat de <https://dailyfreepress.com/2015/03/04/reynolds-misrepresentation-in-the-media/>

Rubin, G. (1984). Thinking sex: Notes for a radical theory of the politics of sexuality. A Peter M. Nardi i Beth E. Schneider (Eds.), *Social perspectives in Lesbian and Gay Studies; A reader*, 100-133. Nova York: Routledge.

Schrott, R.N. (2014). *Escribiendo series de televisión* (1a Edició). Buenos Aires: Manantial.

Seger, L. (2011). *Cómo crear personajes inolvidables. Guía práctica para el desarrollo de personajes en cine, televisión, publicidad, novelas y narraciones cortas* (4a Edició.). Barcelona: Paidós Comunicación.

Summers, E. (2011). Heteronormative Assumptions Embedded in the Cartoonworld and Beyond. A White, C. (Ed.). *Journeys in Social Education* (pàg. 175-193). Rotterdam: SensePublishers.

Tapia, G. F. (2012). *Situación de la comunidad LGBT en televisión y radio de la ciudad de Cuenca, importancia y diseño de espacios inclusivos* (Tesi doctoral no publicada). Universitat del Azuay, Ecuador.

Ventura, R. (2016). Tendencias de investigación sobre la heteronormatividad en los medios de comunicación. *Opción: Revista de Ciencias Humanas y Sociales* 32(10), 932-952.

Ventura, R. (2018). *LGBT/Queer Media Studies: Aportaciones para su consolidación como campo de estudio* (Tesi Doctoral). Universitat Pompeu Fabra, Catalunya.

Ventura, R., Guerrero, M., i Heras, M. J. E. (2019). *Ciberactivismo fan lesbiano: acciones de protesta no violenta frente a las representaciones heteronormativas de personajes LGBTQ en televisión. En Comunicación para el cambio social: propuestas para la acción* (1a Edició.). València: Tirant lo Blanch.

Violan, E. (2008). *Com fer un programa per a televisió. L'elaboració del projecte de la idea a l'emissió* (1a Edició.). Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona.

Warner, M. (1991). Introduction: Fear of a queer planet. *Social text* 29, 3-17.

Williams, R. (1975). *Television: Technology and Cultural Form* (1a Edició.). Nova York: Schocken Books.

Annex I.

Anotacions Merlí

Primera temporada

CAPÍTOL 1 i 2

Introducció del personatge ballant i conversa amb la mare de que se'n va a viure amb el pare. Li importa el que pensin d'ell. S'avergonyeix del pare. És reservat. Oculta que li agrada la dansa. No li agrada destacar ni que es fixin en ell, vol ser "normal". El pare el va abandonar de petit i ara intenta solucionar-ho. Sent rebutjat del seu pare. És dur amb ell, però en el fons l'estima. La Tània és l'única que sap que és gai, se sent lliure amb ella i li té confiança. Li explica problemes i pensaments personals.

CAPÍTOL 3

En Bruno creu que els professors de l'institut li tenen mania, i culpa a en Merlí d'això. Queda amb en Pol per estudiar junts. Comença a sentir enveja cap a la resta de companys de classe per l'atenció que en Merlí els hi dona.

CAPÍTOL 4

En Pol es queda a dormir a casa d'en Bruno. Tenen una conversa sobre noies. En Bruno està a punt de confessar-li la seva orientació sexual, però finalment guarda silenci. En Bruno l'observa mentre dorm i l'acaricia la cara. Al endemà, en Bruno dorm on ha dormit en Pol la nit anterior. Intenta protegir al seu pare de l'examen robat. Se sent culpable. També, se sent traïcionat pel Pol i s'encara amb ell. Li afecta massa, i insulta a la seva millor amiga, ja que està estressat i dolgut per la baralla amb en Pol.

CAPÍTOL 5

Intenta parlar amb la Tània, però ella està enfadada. No es disculpa sinó que s'excusa, fent-se la víctima. Va a parlar amb la Tània quan ella està malament. No sap que dir i fa com si no succeís res. Ella es molesta encara més amb en Bruno. Finalment, es reconcilien ballant, encara que ella dona el primer pas anant-lo a veure a la classe de dansa.

CAPÍTOL 6

Se sent atacat quan algun company pensa que és homosexual. Se sent acomplexat per si es pot notar que ell és gai. No vol reconèixer la seva orientació sexual, ni que els altres ho sàpiguen. Se'n comença a riure del professor de castellà.

CAPÍTOL 7

Està nerviós, neguitós i agressiu. Està obsessionat amb la "normalitat", en sentir-se com una persona "normal" i tenir un pare "normal". Segueix gelós de que en Merlí ajuda a altres companys de classe. Vol rebre la mateixa atenció que reben els altres per part del seu pare. Es posa fàcilment a la defensiva, està reprimint els seus sentiments i acostuma a culpar als demés dels seus actes. Li comença a fer *bullying* al professor de castellà. Li confessa a en Merlí que és homosexual i que està enamorat d'en Pol. Li demana consell al seu pare, així millora la relació paternal. Se sent gelós al veure a en Pol donant-se petons amb una noia.

CAPÍTOL 8

Continua fent-li *bullying* al Santi. Millora la relació amb en Pol i es fan amics. En Bruno li fot bronca al seu pare per començar una relació amorosa amb la mare del seu company de classe.

CAPÍTOL 9

Durant la festa, en Bruno no para d'observar tots els moviments que realitza en Pol. L'observa com parla amb una noia mentre ell beu alcohol. Més endavant, li comença a fer ulls a la piscina. Els dos s'aparten dels altres i practiquen sexe oral. Li explica tot a la Tània. La relació amb en Pol canvia dràsticament, ja que aquest comença a actuar distant amb en Bruno, li costa mirar-lo a la cara.

CAPÍTOL 10

En Bruno és egocèntric, creu que és el centre d'atenció. Només parla d'ell mateix. En Pol segueix distant i no el mira a la cara, sent rebuig per la seva part. En Pol no vol estar a soles amb en Bruno. En Pol li confessa que el que va succeir a la festa no va significar res per ell i que no vol cap relació amb en Bruno. Això fa que en Bruno estigui dolgut. Segueix fent-li *bullying* al Santi.

CAPÍTOL 11

Li fa més *bullying* al professor. Segueix dolgut pels esdeveniments succeïts amb en Pol. Apareix un nou company de classe obertament gai, l'Oliver.

CAPÍTOL 12

En Bruno no vol relacionar-se amb l'Oliver per si els altres pensen que ell també és homosexual. Segueix fent-li *bullying* al Santi. La Tània li comenta que s'està passant amb el professor. En Bruno utilitza al Santi de mirall dels seus propis problemes. Li agradaria sentir-se igual de lliure que l'Oliver al expressar com és realment.

CAPÍTOL 13

En Santi mor. En Bruno se sent culpable i no va al tanatori. Es mostra més agressiu quan el culpen de que es reia del professor. En canvi, culpa als altres i no admet el mal que li va fer a en Santi. Ha fet amb el Santi el que ell no vol que li facin a ell. Riure's d'una persona per ser diferent. Segueix no acceptant la culpa i culpa als demés. Finalment, se disculpa amb la viuda i admet les seves accions. Reconeix que és homosexual i que ho pagava amb en Santi. Accepta la seva homosexualitat davant dels altres. Fart de no expressar-se tal com és, vol sentir-se lliure i no viure amagat. Balla per tot l'institut sense que li importi que el vegin, ni el que pensin d'ell.

Segona temporada

CAPÍTOL 1

Apareix amb el cabell més llarg, però segueix portant-lo curt. Té parella a Roma. Saluda a l'Oliver amb dos petons. No ha superat a en Pol, és la seva debilitat. Es mostra obertament gai amb tothom. Segueix mostrant gelos quan en Merlí presta atenció a altres companys de classe. Segueix amb actitud egocèntrica al no parar parlar d'ell mateix, la Tània comença a estar farta d'això i li comenta.

CAPÍTOL 2

No presta atenció als problemes de la seva millor amiga. Mostra passió per l'assignatura d'història.

CAPÍTOL 3

No disposa de trama.

CAPÍTOL 4

Comença a sentir empatia per la nova professora d'història. És l'únic interessat en les seves classes. Va mencionant al seu xicot italià. S'apropa cada cop més a en Pol i es tornen a fer amics. Encara que en Bruno l'intenta seduir. En Bruno es mostra més segur d'ell mateix. Es donen un petó ell i en Pol.

CAPÍTOL 5

Segueix actuant com un amic per en Pol, però el va provocant per tal de seduir-lo.

CAPÍTOL 6

No disposa de trama.

CAPÍTOL 7

Apareix una nova professora a l'institut, ve a fer substitucions de la professora d'anglès. Aquesta professora és transexual. En Bruno no vol etiquetes. No se sent identificat amb el que representa *l'orgullo gai*. No se sent preparat per reivindicar la seva homosexualitat. La Tània segueix sent la seva confident. Al final de l'episodi, tots els membres de la seva classe, inclús en Bruno, es vesteixen amb roba de dona i es maquillen per tal de reivindicar els seus drets.

CAPÍTOL 8

No disposa de trama.

CAPÍTOL 9

En Bruno i l'Oliver cuiden del fill de l'Oxana. Es mostra com la relació d'amistat entre ells es cada cop més bona. S'utilitzen de suport. En Bruno li confessa que ha estat infidel al seu xicot italià.

CAPÍTOL 10

Es planteja anar-se a viure a Roma. Se sent a l'ombra d'en Merlí en el institut, no vol que el coneguin per ser el seu fill. És orgullós. Vol saber si en Pol el trobaria a faltar si s'anés a viure a l'estranger.

CAPÍTOL 11

És el confident d'en Pol. No vol que ningú sàpiga que se'n va a viure a Roma. Millora la relació amb en Merlí. Li diu que l'estima i que gràcies a ell està fora de l'armari.

CAPÍTOL 12

Li explica a l'Oliver que se'n va, i li dona les gràcies pel seu suport. S'acomiada dels companys escrivint el seu nom a la pissarra, així s'ho trobaran al dia següent, quan ell ja no estigui. Passa la seva última tarda passant-ho bé amb el seu pare al Tibidabo. Finalment, abans d'anar a l'aeroport, s'acomiada de manera emotiva amb la Tània i en Pol, en aquest últim li dona un petó a la boca.

Tercera temporada

En els últims capítols de la temporada en Bruno torna d'Itàlia ja que el seu xicot li fotia les banyes. La Tània i en Pol tenen una relació romàntica i li oculten a en Bruno. Li confessa a la seva millor amiga que està enamorat d'en Pol i que vol recuperar-lo. En Merlí li comenta que la Tània i en Pol són parella. Els convida a sopar als dos i els hi diu que ho sap tot. No obstant això, comença a seduir a en Pol amb els peus. Quan se'n van tots d'excursió, en Bruno intenta seduir a en Pol, li intenta donar un petó, però no li és tornat. El Bruno va observant durant el capítol com la parella es mostra afectuosa entre ells. Al final de l'excursió realitzen un acte sexual de tres. Més endavant, es mor en Merlí. Al final de la ficció seriada, es mostra els personatges set anys després de la mort d'en Merlí. Es mostra a en Bruno amb una relació estable amb en Pol.

Anotacions Sex Education

Primera temporada

CAPÍTOL 1

Presenten a l'Eric fent un comentari afalagador a un altre noi. Per tant, se'l mostra des del principi com a obertament homosexual. És el confident del protagonista. És optimista, cotilla i amb molta energia. Té un agressor a l'institut, l'Adam, qui l'intimida físicament i el roba. Es mostra un secret ocult de l'Eric, en la seva intimitat li agrada maquillar-se, però ho manté en la seva intimitat. Apareix un altre personatge homosexual masculí a la sèrie, es tracta de l'Anwar, que és un dels més populars de l'institut.

CAPÍTOL 2

L'Eric vesteix de manera cridanera i amb molts colors, és amanerat. Sempre va a buscar al seu millor amic, l'Otis, a casa per anar a l'institut. És la seva ombra, on va el protagonista, l'Eric el segueix, i sempre l'ajuda amb els seus problemes personals. L'Eric està obsessionat en ser popular i pressiona a l'Otis per anar a una festa. Realitza gestos amb les mans de manera amanerada quan parla. A la festa, intenta lligar amb l'Anwar. A més a més, li agrada molt parlar i explica coses que no hauria de dir. No se li dóna bé lligar, i no se sap integrar bé a la festa amb els seus companys. L'Adam torna a intimidar verbalment a l'Eric a la festa. Finalment, els més populars li tendeixen una emboscada a l'Eric per poder riure's-en d'ell.

CAPÍTOL 3

L'Eric vesteix de manera cridanera. Segueix sent el confident del protagonista, el qual tan sols parla de coses d'ell mateix. L'Eric es apassionat i entusiasta, sobretot per coses relacionades amb l'Otis. És bon amic, es preocupa molt per l'Otis. L'Adam torna a intimidar a l'Eric a l'institut. Es mostra la família de l'Eric. És una família nombrosa, té quatre germanes, ell és l'únic mascle. Es torna a maquillar i es vesteix amb roba femenina, i el seu pare ho veu tot. L'Eric no s'avergonyeix, ni ho intenta ocultar. El pare no es sorprèn, però actua de manera seca i no sap com actuar ben bé davant la situació. Vol mantenir-ho en secret.

CAPÍTOL 4

Mostren una parella adolescent lèsbica. L'Adam utilitza a l'Eric per desfogar-se dels seus problemes a través d'agressivitat. L'Eric és el confident del protagonista i l'acompanya en les seves aventures durant tot el capítol.

CAPÍTOL 5

És l'aniversari de l'Eric i va disfressat d'un personatge de ficció femení. El seu pare no es mostra entusiasmat de que el seu fill surti al carrer vestit així. No està cabrejat, tan sols té por de que li puguin fer mal al seu fill. Representació homosexual femenina en la sèrie: les mares d'en Jackson. Durant aquest episodi, l'Otis deixa tirat a l'Eric, i aquest és robat i agredit mentre intenta tornar a casa. Quan es retroben, l'Otis no mostra gaire interès pel seu amic i comença a parlar d'ell mateix i dels seus problemes. L'Eric s'enfada amb el seu millor amic i li diu que és un egocèntric.

CAPÍTOL 6

L'Eric comença a vestir de manera més bàsica, ha canviat el seu vestuari. La família d'ell es sorprèn dient-li que va vestit "normal". La seva família és religiosa. En el institut l'Adam li fa broma dient-li que sembla heterosexual. L'Eric actua diferent, més reprimat. Es posa agressiu amb el professor de música i li dona un cop de puny a l'Anwar. Paga amb els demés els seus problemes interiors a través d'agressivitat.

CAPÍTOL 7

La família de l'Eric li dona suport. Torna a tenir fe gràcies a l'Església. Torna al seu vestuari habitual, es maquilla i ho deixa veure en públic. El pare el porta al ball de l'institut. El pare admira la seva valentia, no vol que li facin mal, però l'Eric vol lluitar per qui és realment, sense tenir por. L'Adam li fa un comentari despectiu, i l'Eric s'encara, se'l mostra empoderat. Quan entre al ball, tots els estudiants el miren, però li és indiferent. Allà fa les paus amb l'Otis.

CAPÍTOL 8

L'Eric va maquillat a l'institut. Està castigat juntament amb l'Adam, el qual segueix agredint-lo. No obstant això, acaben tenint sexe oral a la classe. Quan acaben, l'Adam el torna a amenaçar. Quan estan a classe, l'Adam s'apropa a l'Eric i l'acaricia la mà. Observa com s'emporten a l'Adam en una acadèmia miliar en contra de la seva voluntat.

Segona temporada

CAPÍTOL 1

L'Eric segueix sent el confident del protagonista. És cotilla. Els dos amics sempre parlen de coses relacionades amb l'Otis. Apareix un nou estudiant homosexual a l'institut, en Rahim, i l'Eric sent molta atracció física a primera vista.

CAPÍTOL 2

En Rahim s'apropa a l'Eric. L'Eric està confós, no està acostumat a que algú se senti atret per ell. És el confident del protagonista. L'Eric va a la fira amb el seu amic, puja a la sínia i en Rahim l'acompanya. L'Eric torna a estar confós. No ho enten.

CAPÍTOL 3

En Rahim li demana tenir una cita romàntica a l'Eric, el qual accedeix. Van a sopar junts, i l'Eric es mostra nerviós perquè no sap com actuar ni que dir. Finalment, la cita va bé i es donen un petó. Però, l'Eric veu a l'Adam i sap que ha tornat de l'internat, li canvia l'actitud completament i se'n va a casa.

CAPÍTOL 4

Segueix sent el confident de l'Otis. És escandalós. Intenta parlar amb l'Adam, però apareix en Rahim, i no ho pot fer. Més endavant, l'Adam i l'Eric passen la nit junts trencant objectes. Es diverteixen, es desfoguen i estan còmodes l'un amb l'altre. A l'Adam li costa mostrar els seus sentiments, encara que amb l'Eric ho intenta. Són la debilitat de l'altre. Es donen un petó al finalitzar la nit. També, es mostra un personatge asexual en aquest episodi. Al final del capítol, en Rahim li demana a l'Eric ser la seva parella oficialment.

CAPÍTOL 5

Se'n va d'excursió amb l'Otis i el seu pare. Evita i ignora les trucades d'en Rahim. Els dos amics s'enfaden, ja que l'Eric li confessa que es va donar un petó amb l'Adam, això no agrada a l'Otis. Però ràpidament fan les paus. De tornada a casa, l'Eric i l'Adam es creuen, el primer el saluda i l'altra l'ignora. No vol estar amb l'Eric públicament. Finalment, l'Eric accepta la proposta d'en Rahim i es fan parella oficial, i l'Eric ignora a l'Adam. Mostren a l'Ola, la parella de l'Otis, com a pansexual.

CAPÍTOL 6

Es presenta un altre personatge homosexual masculí: la parella de l'Anwar. L'Eric presenta a en Rahim a la seva família. No se sent gaire còmode amb ell. Van a una festa junts i es donen un petó davant de l'Adam. L'Eric va darrere d'ell, i l'Adam expressa els seus sentiments i li confessa que és bisexual, però té por de fer-ho públic.

CAPÍTOL 7

És el confident del protagonista. En Rahim i l'Eric fan vida en parella en públic, encara que li incomoda estar amb ell i la seva família a l'Església. A la seva família no els hi sembla bé en Rahim com a la seva parella perquè creuen que el fa ser diferent. En Rahim li diu que l'estima, i l'Eric li retorna, encara que menteix.

CAPÍTOL 8

L'Adam i l'Eric es troben al passadís de l'institut i tenen molta connexió, es fan bromes i riuen. En Rahim els observa. L'Adam es disculpa per haver-li fet mal durant tots els anys a l'Eric. L'Adam interrompeix una obra teatral davant de tot l'institut per declarar el seu amor a l'Eric, el qual accepta i es donen la mà. Finalment, l'Eric presenta a l'Adam a la seva família. Els hi agrada més que en Rahim.

Anotacions The Politician

Primera temporada

CAPÍTOL 1

En Payton vol ser president dels Estats Units. És ambiciós i intel·ligent. És el fill adoptat d'una família milionària. És nerviós, obsessiu i egoista. Discuteix amb en River per la presidència estudiantil de l'institut, l'amenaça en confessar que els dos tenen una relació amorosa secreta. És políticament correcte, sap que dir per quedar bé, encara que també és arrogant. Acostuma a utilitzar a la gent pel seu propi benefici. Apareixen altres personatges del col·lectiu LGBT: una estudiant lesbiana, l'Skye, i un dels millors amics d'en Payton que és transexual. En River també és el professor particular de reforç de mandarí d'en Payton, és l'únic que coneix íntimament al protagonista i pot fer-lo vulnerable. Se sent còmode amb ell i es donen un petó. La parella d'en River, l'Astrid, culpa a en Payton del seu suïcidi i es presenta candidata a la presidència estudiantil per molestar a en Payton. Sap manipular a la gent, manipula a una estudiant amb leucèmia, l'Infinity, per a convertir-se en la seva vicepresidenta. A casa el tracten malament, els seus germans es fiquen amb ell i no l'estimen perquè és adoptat. La mare és la única que l'estima i es preocupa pel seu benestar.

CAPÍTOL 2

La mare del protagonista és bisexual i té una amant. En Payton comença a sospitar si el la malaltia de l'Infinity és real. Li importa massa la seva reputació. Els seus germans el fan sentir com un estrany, que no encaixa a casa i que està fora de lloc. En Payton es mostra vulnerable quan està amb en River. Els seus germans intenten matar al seu pare. Finalment, descobreix que l'Infinity no està malalta.

CAPÍTOL 3

En River el fa sentir especial i el tranquil·litza. Es mostra vulnerable amb ell. Creu en ell i l'estima. Descobreix que l'Alice, la seva parella, i el seu amic James tenen una relació amorosa secreta. No li afecta perquè sigui la seva parella, sinó perquè pot afectar a la seva campanya i al seu futur. És sincer amb l'Alice, tenen una relació freda i de conveniència. Li fa una emboscada a l'Astrid. Recorre a invocar a en River per demanar-li consell.

CAPÍTOL 4

Ell mateix declara que ell "no és normal". Acostuma a vestir amb jerseis de coll alt i bàsics, polos i sabates de vestir. La policia investiga a en Payton per la misteriosa desaparició de l'Astrid. L'Alice protegeix a en Payton de les acusacions confessant que havia estat amb ella la nit de la desaparició. Menteix a les autoritats per tal de protegir-lo. En Payton li confessa a l'Infinity que no té càncer. L'altra millor amiga d'en Payton també és lesbiana.

CAPÍTOL 5

El dia de les eleccions, en Payton canvia de vicepresidenta, l'Skye. En Payton i l'Astrid competeixen per aconseguir el vot d'un estudiant indecís. L'Astrid menciona l'homosexualitat d'en Payton.

CAPÍTOL 6

Esdevé president estudiantil de l'institut perquè l'Astrid es retira. Vol fer algunes modificacions, però la junta no se'l pren en serio, l'ignoren. Es disculpa amb l'Infinity per haver-li ocultat que no tenia càncer, i es fan amics. En Payton canvia d'actitud i vol divertir-se una mica més i s'apunta a teatre com a hobby. L'intenten enverinar dues vegades, però és salvat.

CAPÍTOL 7

En River és un imant que li treu els sentiments, és a dir, sap com fer perquè en Payton exterioritzi els seus sentiments. És fa públic que va ocultar que la malaltia de l'Infinity era falsa, i per tant comença a rebre rebuig pels seus companys d'institut. És conspirador. El seu pare el fa fora del testament i de la seva família, ja no és milionari.

CAPÍTOL 8

Es mostra a en Payton tres anys més tard. Està estudiant a la Universitat pública de Nova York compartint habitació. Treballa en un bar de mentre estudia i comença a tenir un problema amb el alcohol. Ja no té ambició, està perdut. En Payton ja no creu en ell mateix. En River se li apareix per guiar-lo i encaminar-lo de nou. Decideix reunir als seus amics per tal de començar la campanya per a convertir-se en el pròxim senador de l'Estat de Nova York.

Anotacions The Politician

Primera temporada

Durant aquesta temporada, l'Isak no apareix gaire. És el millor amic de la parella de la protagonista i també és amic d'aquesta. Serveix com a confident de la protagonista. S'interposa entre la relació d'ells dos, ja que l'Isak li confessa a en Jonas que l'Eva ha estat infidel. L'Eva s'enfada amb ell, però menteix dient-li que ho ha fet perquè està enamorat d'ella. Finalment, es descobreix que és homosexual, ja que la protagonista veu en el navegador del seu telèfon mòbil pornografia homosexual.

Segona temporada

L'aparició de l'Isak en aquesta temporada és molt estel·lar, casi no apareix. Apareix per l'institut amb parella femenina. En una festa, l'Eva intenta donar-li un petó, però aquest la rebutja. Apareix un personatge homosexual masculí: l'Eskild, el company de pis de la Nora.

Tercera temporada

CAPÍTOL 1

L'Isak intenta lligar amb una noia en els lavabos d'una festa per impressionar als seus amics. Quan es queden sols, ell s'aparta i no vol donar-li més petons. La Sana l'encobreix i l'obliga a apuntar-se en un grup d'organització de l'institut, i allà coneix a l'Even.

CAPÍTOL 2

Manté una conversa amb l'Eskild sobre nois, però ell no accepta que és gai. Davant dels seus amics fa veure que és un faldiller. És sensible. Es crea una compta de Grindr. Li importa el que els altres pensin d'ell. Menteix als seus amics per tal de no anar a una festa. Es descobreix que l'Even té parella femenina.

CAPÍTOL 3

Acostuma a mentir als altres per tal de salvar la seva reputació. La seva mare és molt religiosa. No li agrada tenir responsabilitats, per tant menteix constantment. Intenta lligar amb la mateixa noia de la festa. Fa un comentari despectiu a un noi homosexual davant dels seus amics. Aquests no es riuen.

CAPÍTOL 4

Tenen una cita doble per Halloween l'Evan, la seva parella, l'Isak i la seva parella. Quan poden deixen tirades a les parelles i fugen els dos nois sols. Es colen a la piscina d'una casa i es donen el seu primer petó.

CAPÍTOL 5

L'Isak prové d'una família trencada. Torna a mentir als seus amics sobre el que fa quan no està amb ells. L'Even talla amb la seva xicoteta. No li agrada afrontar problemes. Li confessa a l'Eskild que és homosexual. Però es posa a la defensiva comentant que hi ha diferents tipus de gai des d'una perspectiva homonormativa. L'Eskild li retira la paraula pels comentaris. L'Even li demana temps, ja que considera que la relació va massa ràpid. Finalment, l'Isak veu com l'Even l'ha mentit i encara està en una relació amb la seva xicoteta. S'enfada i agredeix físicament a un amic seu.

CAPÍTOL 6

L'Isak està dolgut pel que li ha fet l'Even. Se sent impotent perquè no entén la seva actitud. Es mostra agressiu amb el seu entorn. Li confessa al seu millor amic, en Jonas, que és homosexual i la seva relació amb l'Even.

CAPÍTOL 7

És tossut. Es posa a la defensiva quan algú creu que és gai. Fart de la situació amb l'Even, li diu que sent i que deixi de jugar amb ell. Mantenen relacions sexuals.

CAPÍTOL 8

Confessa als pares la seva orientació sexual i que té parella. El pare actua bé i respectuós. No vol donar-se petons amb l'Even en públic, li importa el que pensin els altres. Descobreix que l'Even és bipolar per com actua després de passar la nit en un hotel.

CAPÍTOL 9

És insegur. La seva mare també accepta la seva homosexualitat, es preocupa per ell, l'estima. Actua distant amb l'Even perquè no sap com actuar amb ell. Però finalment es reconcilien.

CAPÍTOL 10

Acaba sent parella formal amb l'Even i és obertament homosexual. No s'amaga. Tot el seu entorn coneix la seva orientació sexual. Se'l veu més feliç i millor amb ell mateix.

Quarta temporada

Es mostra a l'Isak i l'Even feliços fent vida de parella. És el confident de la protagonista. Es fica en una baralla perquè es posa gelós per l'Even. Protegeix la reputació de la Sana confessant una cosa que realment no ha fet. És bon amic. Se'l mostra obertament homosexual i ja no està reprimint els seus sentiments.

Fundació TecnoCampus
Mataró-Maresme
Avinguda d'Ernest Lluch, 32
08302 Mataró (Barcelona)
Tel. 93 169 65 01
www.tecnocampus.cat

www.upf.edu/tecnocampus

